

Razgled po svetu.

AVSTRIJA.

Budapešt 5. marca. Kompliciran položaj v ogrskem parlamentu, poostren s bojem za opravični red, je nastopil v kritični štadij. Secesija v Košuth-ovi stranki je neodvratna. Pogajanja med Košuthom samim in ministrom notrajnih zadev, grofom Andrassy za pomirjenje zunanje levice so brez uspeha. Nesloga koalicijske je pred durmi.

RUSIJA.

New York 4. marca. Danes večer so proglasili Rusijo za republiko. Proklamacijo so podpisali člani odbora "Ruske republikanske Administracije" in pritiskali ji uradni pečat Ivana Norodny, glavnega izvrševalnega poverjenika. V isti so izjavili, da Nikolaja II. nepripoznajo od tega časa naprej kot cara Rusije in da se ista od sedaj naprej imenuje: "Združene države Rusije." Ta naredba stopi v pravno moč s 30. oktobrom leta 1910.

V 16 slučajih je bil car obtožen obsojen in krivim priznan za kriminalnega zločinca in nečloveka. Podpisatelj izjave so tudi ob enem izjavili, da republika po ameriškem kopitu je edina rešitev za Rusijo.

Izvide te izjave poslali so vsem vladarjem v Evropi, kakor tudi Nikolaju samemu in predsedniku Rooseveltu.

Radi bi vseeno opazovali Nicka oni srečni moment, ko bo prvič slišal o "Ruski republiki."

Petrograd, 5. marca. Iz gubernije Wolhina se poroča, da je grofica Šuwalowa, posestnica mesta Dubno, ki ima 13000 prebivalcev, prodala to mesto grofu Offendorf, avstrijskemu plemiču, za dva milijona dolarjev. Mesto je ječno tistih žalostnih krajev v Rusiji, ki se še nahajajo v privatni lasti.

NEMČIJA.

Bavarska se je odločila, da ne bo izgnala ruskih revolucionarjev iz kraljevine in to radi tega, ker predsednik Nord ne garantira pravičnega, nepristranskega procesa.

Istotako je bavarska vlada odklonila predlog ruske vlade, v katerem zahteva da prva vlada izžene vse ruske podložnike, kateri so bili pred nekaj meseci zaprti radi ponarejanja ruskega denarja, in kateri so prav gotovo v ožji zvezi s tifliškimi umorom in ropom s pomočjo bomb. Bavarska temu predlogu noče ugoditi.

SLOVENC — POZOR!

Čenik za sadje, trtje in semena pride ven ta teden.

Vse naročitve je nasloviti na: F. Gram, 576 W. 21. St. Chicago.

Lepa prilika.

Gospod Mohor Mladič, gostilničar na 617 So. Centre Ave., Chicago, Ill nas je danes obiskal in nam povedal, da se poda v večje podjetje. S saloomom "Triglav" na Centre ulici je tekom zadnjih šest let toliko uspeval, da se je postavil na noge. Ta saloon, vedno dobro obiskovan, opremljen s keglščem in polno zalogo likerja hoče sedaj kakemu rojaku prodati pod ugodnimi pogoji. Glede tega obrnite se nanj. —

— Rojake opozarjamo na Steinerjev oglas. Znanje angleščine je moč uspeha v Ameriki.

BELGIJA.

Bruselj 6. marca. Zatrjuje se, da se je konečno prišlo do povoljnega sporazuma med kraljem Leopoldom in belgijskem parlamentom v smeri prevzeta vlade proste države Kongo od strani belgijske vlade. Najbrž, da sta odlok angleške vlade in pretenje Sir Edwarda vplivala na kralja, da se je podal. Po podatkih došlih iz zanesljive strani se je zavezal parlament oziroma belgijski narod plačati kralju za prenos vseh pravic prosti državi Congo skoz petnajst let po \$600.000 apamaže na leto in dovoliti za javne zgradbe v državi Kongo nič manj kot \$14.000.000

FRANCIJA.

Paris 5. marca. Kabinet je skienil pri večerajšnji seji, da se takoj 4000 mož vojaštva odpošlje v Maroko in da se poprosi parlament za dovoljenje pol milijona dolarjev za povzetje raznega važnega dela v Maroko.

Paris, 29. februarja. "Echo de Paris" je izvedel iz povsem zanesljivega vira, da Franko ni pobegnil prostovoljno iz Lizbone, temveč ga je novo ministrstvo poslalo v prognanstvo, kar se mu je povedalo vlijudno, a odločno.

MEHIKA.

El Passo, Tex. 5. marca. Iz Chihuahua došla vest javlja, da so roparji oropali banko de Minero, last mehikanskega poslanca v Washingtonu, g. Creela, za \$29.000 v mehiškem papirnatem denarju.

ŠPANIJA.

Barcelona 5. marca. Danes je policija trgala letake, ki so bili nabiti po važnejših prostorih Barcelone in na katerih se je objavilo, da dne 12. marca bo umorjen kralj Alfonzo.

Kraljevi par namreč namerava ta dan obiskati Barcelono in kakor se čuje bodeta najbrž ta obisk radi baje preteče nevarnosti opustila.

ITALIJA.

Rim 5. marca. Izbruh kuzne bolezni po imenu črne koze, dela veliko preglavice zdravstveni komisiji, katera je že vsa sredstva za stavljenje koz porabila. Zdravstveni krogi se boje, da se bolezen bolj ne razširi. Okrožje Sante Sabine, kamor pripeljejo vsacega s to boleznijo, straži kordon vojaštva.

Premogokopi v Iowa zaprti?

"S prvim aprilom" pravi J. P. Reese, tajnik družbe lastnikov premogokopov v Iowa, "če se pogodba med bosi in delavci ne sklene, bodejo vsi premogokopi v državi Iowi prenehali s delom in najmanj 15000 premogarjev bo prizadetih". Pripomnil pa je tudi, da naj brž, da ne pride do pogodbe.

GLAVNIM URADNIKOM S. N. P. JEDNOTE!

Društvo "Bratstvo Naprej" št. 9. S. N. P. J. v Yale, Kas., opozarja c. brate glavne uradnike, da naj bi ukrenili prepotrebno pot za Jednotino blagajno — in to nemudoma. Ali naj se odvetniki pravdajo za to, kar je naše? Mar li naj mi te ogromne stroške trpimo, če Jednota slučajno zgubi? In če zgubi potem so prav gotovo naši prihranjeni, žuljevi novi kratki — zaigrani.

Glavni uradniki nastopite pravo pot. To je čudna stvar, da se nikamor ne izmesti. Ker vidite

Ameriške vesti.

Svoboda tiska v nevarnosti.

Senator Penrose je dne 13. m. m. predložil, da se sekciji št. 3893 zveznega statuta doda sledeče:

"V slučaju, da se dokaže kateremu koli časopisu, spadajočemu v drugi poštini razred (second class matter) pregrešek proti statutu poštnega zakona sme generalni poštar časopis konfiscirati in ima tudi pravico odvzeti mu pravico drugega poštnega razreda."

Če je ta predlog sprejet, potem je vse časopisje v Združenih državah podrejeno strogi cenzuri. Smer tega predloga pa je zadaviti "svobodo" tiska svobodnega mišljenja to je spraviti iz površja svobodne Amerike vse časopisje nevarno republikanski ali demokratski stranki.

Svobodna Amerika bo kmalu postala sestra — blažene Rusije.

Črna roka.

Skrivna policija je aretirala Frana Zajčček, 38 let star, 583 Blue Island Ave., Chicago, zaradi pošiljatve pisma Rev. Procopius Neuzil, benediktinskemu priorju na 18 in Allport cestii, v katerem zahteva od njega \$1000 in mu preti s smrtjo, ako na določen čas in določenem mestu ne izplača zahtevane svote.

Sestra pobegnila iz samostana.

Mlada nuna po imenu Geneva je pobegnila s svojim ljubčkom Raymond Dye iz Bernhardinarškega samostana v Council Bluffs, Iowa. Dogodek predno se njima je posrečilo ubegniti je njasen, ker ga obe stranke prilično pred občinstvom tajiti. Haletus corpus prosnja je še le izročila mlado nuno potem ko je že ubegnila in se zopet morala povrniti v samostan, mlademu ženinu, kateri jo je popeljal v Omaha, Nebr. pred oltar. Gospa Dye je bila še-le 16 let stara, ko je vstopila v zavod kot usmiljena sestra in je tam prebila celih deset let.

50 otrok zgorelo.

Cleveland, O. 4. marca. V Collinwood bruhnil je ogenj v Lake View ljudski šoli, katero obiskuje od 400 do 500 učencev in učenk. Od 50 do 75 otrok je pogaženih in ubitih in veliko jih je poškodovanih. Poslopje je zgorelo do tal. Četa mož preiskuje razvaline in išče trupla otrok.

Stran od Goldfielda.

Kapitalistično časopisje se poslužuje oznamk: Goldfield je open camp — tam delajo tudi neunijski delavci. To ni res. Western Federation of Miners ni poražena in vsi neunijski delavci, ki delajo v onih okrajih so garjevci — skabi.

da tožbe ne morete dobiti in doseči vaših pravic, bi morali že zdavnaj izvanredno zborovanje sklicati, da se blagajna odvzame in naj bi se potem drugi brez ozira na naš denar med seboj pravdali.

Toraj nujno — voda nam gre v grlo. Naši dolarji nam urno izgajajo. Če se na Jednotine stroške tožari in če bi napolnile le vsi stroški na Jednoto padli bi stalo to mnogo več nego par konvencij sklicati. In če se zberemo, gotovo najdemo in pridemo do lepše poti, ki pelje do mira in obnega zadovoljstva in blagajna se bo umaknila nesreči in — suši.

Naše društvo predlaga, da bi se

ATENTAT NA SHIPPY-A.

Shippy ubije anarhista v boju na življenje in smrt. Harry Shippy, sin šefa, nevarno ranjen.

Pretekli ponedeljek ob okolu 9 ure zjutraj pozvoni neka oseba na vrata residence chičaskega policijskega šefa Shippija s pismom za Shippija. Policijski šef hoče sam odgovoriti klic vratnega zvona in stopi k vežnim vratom. Prinašalec pismo Lazarus Overbach (Averbach) pomoli pismo šefu, kateri pa, sumec nevarnosti zaradi pismoša za obe roki in kliče svojo soprogo, da preišče žep sumničnega in se urveri, že ima kako orožje pri sebi. Ona je zatipala samokres. Šef in Averbach sta se med tem prepirala. Prišlo je do boja na veži. Mladi Shippy sin šefa je slišal ropot in hitel očetu na pomoč. Atentator se je obrnil proti po stopnicah prihajajočemu sinu in strelil nanj. Krogla zadene mladega Shippija za palec — žje nad očesom in je prodrla čez mladenčevo telo. Ko je oče to opazil in ko mu je gospa Shippy dala samokres pomiril je na Overbach-a in ga s prvim strelom takoj ubil. V razburjenosti sprožil je še štiri strele in njegov voznik pa dva v mrto telo anarhista. Šef Shippy je bil v boju štirikrat zaboden s bodalom, vendar ne nevarno. Zdravniki upajo, da Harry Shippy okrevi. James Foley, voznik je obstreljen v ramo.

Skrivna policija je nasledu anarhistom in jih bo skušala vse poloviti in iz Chicago iztrebiti, kar ni nič več kot prav. Mimogrede naj se z ozirom nato, da marsikateri zamenjuje anarhizem s socializmom in obratno omeni, da socializem je popolnoma v nesoglasju s anarhizmom in sta si bolj sovražna kot prijazna elementa. Socializem je za družabno življenje, med tem ko kapitalizem in anarhizem s svojimi fanatičnimi uboji in poboji sta škandal za človeško družbo. Socializem se bori proti obema.

Pred tiskom došla vest pa javlja, da je pomožni šef Schuetzler izjavil, da Overbach ni anarhist temveč verski fanatik.

Za kaj ga bodejo še proglasili se ne da konstatirati.

"Socijalci" ne pretepajo svojih žena.

Ravno oni ljudje, ki se najbolj vrivajo med svet s svojo učenostjo socializma katerega so se naučili od par prvakov so pokazali kako in v koliko razumejo socializem.

Joe More, jeden "pravih" pretepava svojo ženo in otroke in jim celo grozi s revolverjem, kadar pride domov poln vinskih duhov.

Nedavno obsodil ga je sodnik

delegati zbrali v Chicago in združeno oprijeli dela, ker v slogi je moč. K temu pa bode treba več poguma delegatom nego je bilo v La Sallah, Ill. Tam se je predlagalo za tajno volitev, katera bi bila pravilna in ker so se pa dali nekateri podvzgat — privolili so za javno volitev. Pravilna volitev je tajna, ne pa javna.

Sklenjeno in podpisano dne 1. marec 1908 pri seji društva "Bratstvo Naprej", št. 9. S. N. P. J. v Yale, Kas., s naročilom, da se isto priobči v listu "Glas Svobode."

(Pečat.) Jos. Alič, tajnik.

delegati zbrali v Chicago in združeno oprijeli dela, ker v slogi je moč. K temu pa bode treba več poguma delegatom nego je bilo v La Sallah, Ill. Tam se je predlagalo za tajno volitev, katera bi bila pravilna in ker so se pa dali nekateri podvzgat — privolili so za javno volitev. Pravilna volitev je tajna, ne pa javna.

Sklenjeno in podpisano dne 1. marec 1908 pri seji društva "Bratstvo Naprej", št. 9. S. N. P. J. v Yale, Kas., s naročilom, da se isto priobči v listu "Glas Svobode."

(Pečat.) Jos. Alič, tajnik.

na 100 dolarjev kazni in poplačilo sodnih stroškov. Nekateri ožji prijatelji so mu pri županu Busse izposredovali pomiloščenje. Komaj je bil prost pal je zopet v stari greh "družabne ljubezni in sedaj ga je sodnik obsodil na 200 dolarjev kazni in stroške. Ob jednom pa je sodnik telefonal žup. Busse-ju, da če se bo vmešaval v njegovo obsodbo in ga zopet pomilostil, da bode on (sodnik) druge strune napel.

"Socijalci" ne pretepavajo svojih žena in otrok. Vi pa, ki ste "socialisti" pa se pojdite učiti od "socijalcev" alko hočete biti v resnici socijalisti. Kmalu več in podrobnejše o "socijalistu" More in njegovih ožjih prijateljih.

Štrajk pri koncu.

Muncie, Ind. 4. marca. Štrajk Združenih pouličnih železnicearjev, kateri se je pričel s. 1. januarjem se je pri glasovanju krajevnih unij končal. Tekom štrajka je dvanaest stotnih milice patroliralo ulice v Muncie-u, Marion in Anderson.

2,200 odslovljenih.

Namesto, da se bi delo s pomlajo odprlo, se čim dalje bolj zapira.

The Ryan Car Co. v Hegwich, Ill. je prenehala poslovati 2,200 delavcev je odslovljenih.

Standard Steel Co. je pričela zadnji terek s delom. Dela samo 4 dni v tednu.

5000 mož brez dela.

Boston, Mass. 5. marca. Čez 5000 delavcev je prenehalo s delom v kamenolomih v Bare in Montpelier, Vt. in Westerly, R. I. radi nezmožnosti priti do kake poravnave med delodajaleci in okrajnimi unijami glede plačilne lestvice in mejsebojne pogodbe.

Petdeset kamnosekov, in ravno toliko kovačev je danes zaštrajkalo v kamnolomih v Westerly, zahtevajoč večjo plačo.

Križa v Rico, Colo.

Alojz Brodnik poroča, da je bilo te dneve zopet 75 delavcev odslovljenih. Večina rudnikov počiva v tem okraju za nedoločen čas. Isti svari, da rojaki ne idejo tam dela iskati.

Zopet 3000 odslovljenih.

Dayton, O. 4. marca. "National Cash Register družba" je danes odslovlila 3000 delavcev za nedoločen čas.

Delo v Montani.

Butte, Mont. 5. marca. Z delom se je pričelo v Amalgamated, North Butte in Coalition rovih, kateri so počivali že od 9. decembra 1907. 30 odstotkov, vseh delavcev kakor se zatrjuje bode v kratkim pričelo s delom. Zadnje soboto pričelo 540 mož z delom in v par dnevih se pomnoži število na 5500 vposlenih.

DENARJE V STARO DOMOVINO

pošljamo:	
za \$ 10.35	50 kron,
za \$ 20.45	100 kron,
za \$ 40.90	200 kron,
za \$ 102.00	500 kron,
za \$ 204.00	1000 kron,
za \$ 1017.00	5000 kron,

Poštarina je všteta pri teh svotah. Doma se nakazane svote popolnoma izplačajo brez vinarja odbitka. Naše denarne pošiljatve izplačuje c. kr. poštno hranilni urad v 11. do 12. dneh.

Denarje nam poslati je najprilicneje do \$25.00 v gotovini v priporočenem ali registriranem pismu, večje zneske no Domestic Postal Money Order ali pa New York Draft.

FRANK SAKSER CO.

109 Greenwich St., New York
6104 St. Clair Ave., N.E., Cleveland, Ohio

„Šiba božja.“

SLIKA IZ ŽIVLJENJA SOCIJALISTA

Spisal X.

(Nadaljevanje.)

„Tako smo pomislili vse mogoče posledice, ktere bi lahko nastale skozi naše hladnokrvno hujskanje — v poštev smo jemali, koliko naših tovarišev bi prišlo vsled tega ob svoj kruh, koliko rodbin poleg nas bi se pogreznilo po nedolžnim v siromaštvo, na srečo nam je ležal kamen velikanske odgovornosti in v duhu smo videli blede, upadle obraze nedolžnih otrok in zvestih žena posuženjenih tovarišev. O, da slišali smo tudi rotenje in kletve, katere bi se iz mnogih grl usipale na nas — „zapeljivce“ . . . Vsega tega smo se zbal, upal nam je pogum . . .

„Sprevideli smo, da petorica delavcev si laglje in hitreje poišče nove službe, kot pa stotine onih, ki so sedaj uposljeni — in premislili smo se . . .

„Poslovali smo se pri saloonu in od saloona ter se odpravili takoj v različne posredovalnice služb. Razdelili smo si okraje, da ja ne bi eden drugemu prišli na pot ločili smo se, želeč si oblo aspeha . . .

„Jaz sem prehodil in preiskal do sedaj že dva okraja; jutri imam samo še enega, ali upanja nimam nobenega več . . . Kjer koli sem povprašal po službi, povsod so me vprašali najprej, zakaj sem zapustil prejšnjo službo? — Povedal sem resnico, a oni so pa nevrjetno in nezaupno zmajevali z glavami.

„Po navadi je stopil poslovodja k telefonu, začel zvoniti, zbirati in klicati številko telefona naše stare tovarne. Kmalu za tem pa se je začel sledeči pogovor:

„Halo, halo! Kdo tu?”

„— — —“

„Vodja sosedne firme sv. B. — Prosim vas, bodite tako prijazni in pojasnite mi, zakaj ste odslovili Vašega prejšnjega kurjača Slada.“

„— — —“

„Ne razumem. Kako pravite?”

„— — —“

„Socijalist!?”

„— — —“

„Hujskač?! — Aha. Lepa hvala za prijazno pojasnilo. Sedaj se ravno meni ponuja.“

„Da, da. Ni mogoče! Take ljudi je treba držati in jih učiti kozjih molitvic. Good by.“

„Cink. Zopet je zazvonilo; poslovodja pa stopi k meni in mi reče: Najbrž, da niste preslišali pogovora med menoj in vašim bivšim poslovodjo. Naslikal vas je kot nevarnega socijalista, da — še celo komunista, ki bi bili najraje razdelili ves njegov imetek med delavce — hujskač ste in ste ob enem tudi nevarni za red med delavci v tovarni . . . Obzalu jem . . . Hujskača spustiti med delavce, bi se reklo, deti šenko med postarvi . . . Z bogom!

„Odsel sem.“

V.

„Na tak način so me pozdravili povsod kamor sem prišel vprašat za delo.

„Večkrat sem pokazal najprej svoja spričevala in povedal koliko let sem delal pri tem ali onem gospodarju. Tudi to mi ni nič pomagalo, ker vedno so me povpraševali, zakaj sem pustil staro službo zakaj so me odslovili.

„Bilo je predolgotrajno delo, sem odgovarjal, celih dvanaest ur in to je bilo zame preveč. Potem sem zopet povedal, da sem prosil svojega bivšega šefa, da bi mi nekoliko olajšal trudapolno delo ali pa poboljšal plačo, a gospod šef me je odpustil, češ: Dobim lahko drugega delavca za manjšo plačo, če treba, ki bo delal isti delavn. čas.“

„Za odgovor dobil sem pa navadno: No, čudno to! Po dokazih vaših spričeval ste dober, jako

spreten in zanesljiv delavec. Meni se čudno zdi, kako je vendar to, da vas je odpustil? Sumljivo.“

„Odstrani se in me pusti čakati — V hipu pa zapoje telefonski zvonec svoj navadni drrr — kmalu za tem pa pride poslovodja nazaj k meni kjer sem ga čakal, zgane z ramama in reče: Vže po vaših spričevalih sem sumničil in zdelo se mi je, da tako izvrstnega delavca ne spode brez tehtnih vzrokov, a sedaj vem — socijalist, hujskač, nezadovoljnej ste . . . Poskusite svojo srečo v Združenih državah, v Evropi, Afriki ali celo v Avstraliji — tu v Canadi, boste težko prišli do nove službe . . . Zdravstvujte!“

Tako je Slad pripovedoval dogodbo celega dne svoji zvesti soprogi, ki ga je s solzami v očeh nemirno poslušala.

Bilo je že rano v jutro in šla sta spat.

Ko se v jutro vstane in pozajutrkuje pada se zopet na pot za delom . . .

Bil je ves poparjen ko se je vračal na dom, kjer ga je veselo in želno pričakovala njegova Lucija in otroci. Trdno je upala, da sliši veselo novice o novi službi. Toda prestrašila se je, ko ji je soprog pričel pripovedovati o nesreči in nezgodi istega dne in kako porogljivo in brezsrčno so ga odslovili povsod, kjer je vprašal po delu.

„Obšel sem vse firme v mestu in okolici“, je rekel naposled, „obetam sem, izgovarjal se, toda vse zastoj . . . Jutri še enkrat poskusim svojo srečo, in če ne bo mila . . . potem gremo v — Avstralijo.“

Lucija je še dolgo v noč jokala, Slad pa se je premetal po postelji do nanega jutra, ko je utrujen od telesnega in duševnega napora nekoliko ur zaspal.

Konec.

Na policijski sodnji.

SLIKA.

„John Rood!“

Debel policist, ki se je leno naslanjal na pisalno mizo je hitrih korakov odšel skoz mrežasta vrata. Kmalu se je vrnil in pred seboj porival naznansko razcapanega človeka, približno 36 let.

Zabuljene oči, katere je krasil škrlatast venček in neobrita brada so kazale, da ta zibajoča se oseba je storila nekaj nenavadnega.

Prišedši pred magistrata je omahnil in ni vedel koga bi obgovoril. Čelo se mu je nagubalo in čudne misli so mu rojile po glavi. — Še se obotavlja in pogleduje zdaj enega zdaj drugega kakor, da bi bil začaram in slaboumen.

„Vzdignite vašo roko“ se otrese sodnijski pisar nad obtoženecem.

V razburjenosti dvigne naš razcapani znanec namesto desne roke levo, a zraven njega stoječi tolsti policist mu jo brž potlač in ga s krepeljem durne v desnico, hoteč ga opomniti, da tu v Ameriki se prisega s desnico. Brž pomoli desnico kviško in kaže vseh pet prstov nememu stropu.

„Prisegite na resničnost izpovedi — resnico, samo golo resnico — talko vam bog pomagaj!“

„Prisegam — vaša čast.“

„Otoženi ste pijančevanja razgrajanja in kalitve občenega miru. Kriv ali ne kriv?”

„Vaša čast, samo en požirek in popolnoma miren sem bil, ko me je zgrabil policaj.“

Pisac, ki je sedel v sodnikovi bližini si potisne naočnike na dolgem suhem nosu, da so bolj trdno stali in namignil drugim pisarjem, da so se mu pomagali smejeti in regljati. Njegova čast, sodnik, ki je uprav zvečil debel čik tobaka je plumlj z vso resnostjo tja v oddaljeni kot in z jednim očesom namežiknil časnikarskim poročevalcem v znamenje, da zabava se prične in naj pristopijo bližje.

„Rood pomislite, da je neposlovno zanikovati policajevo izpoved!“

Poročevalci so hiteli pisati s svojimi kitajskimi znamenji in se smejali na ves glas. Nekateri so ga celo v svoji brezbriznosti namesto „Rood“ zapisali „Rude“ kar pa pomenja „neotesan.“

Arretiranec je videl same smehljajoče obraze in čuteč nič slabega se je počel smejeti sam tak slastno, da je kazal čeljusti brez zob.

Ta mala predrznost obtožena se je dopala sodniku. Plumlj je zopet v oddaljeni kot in misleč, da je dobro opravil vsaj tako daleč, pričel je znova in izvlekel iz žepa rudeč zavitek in slastno ga razmotal. Pogleda vsebino, spusti stari zgrizeni čik v dlan, ga vrže v kot in založi si novega.

„Kako ste pa zgubili zobe?“

Obtoženec se zaničljivo obrne proti policaju, ki ga je arretiral in ves čas zraven njega stal in reče:

„Vaša čast, z obrazom sem se merodno zadel ob njegovo debelo pest“ in pokaže s prstom na policajevo desnico, v kateri je debeluhar stiskal težak krepelj. „Razumne se“ nadaljuje, „da ni nameraval nič hudega storiti z menoj, ali vidite, vaša čast, nesreča nikoli ne miruje. Bil sem dolgo časa brez dela. Pred meseci imel sem dobro delo ali žalibog moj nasprotnik je šel k bosu in se mu ponudil delati pet tolarjev na mesec ceneje kot jaz, na to mu je dal delo in mene odslovil. Kaj naj storim, iščem dela, katerega nisem mogel niti kupiti kaj še le dobiti. — Potikal sem se okoli; sem ter tja dobil sem kako malo delo, a to še redko kedaj.“

„Včeraj sem začel premišljevali o moji Nežki, moji ljubi ženi, kako mora ona vendar prenašati to gorje, kako razcapana hodi po ulicah in se vbija, da preživi lačne otroke. To je šola vam rečem Ko sem tako premišljeval postal sem nevoljen in nestrpen, pričel sem piti, da si utolažim jezo, revščino in razdražene živce. Vendar pa mislim, da sem pil malo preveč; na to sem pa po naključju srečal onega, ki me je iz dela spodrinil. Ko ga zagledam se mi kar v glavi zmeša in skočim k njemu in sem ga tako po njegovi nerodni buči naklestil, da bo pomnil svoje žive dni. Ko sem ga tako obdelaval pride ta le „(pokaže na policaja)“ in me po glavi stem kolom lopne, da sem

Dalje na 6. strani.

Kako pride Vaš denar

najvarneje v stari kraj?

Posljite ga po Mohor Mladiču, 617 So. Center Ave., Chicago, Ill. On je v zvezi z g. Sakserjem v New Yorku in pošilja denar varno, točno in zanesljivo na določeni kraj.

Ako potujete v stari kraj ali želite koga svojih sorodnikov ali prijateljev vzeti v Ameriko, potem kupite vozni listek istotako pri Mohor Mladiču. On Vam preskrbi dobro in hitro vožnjo po najnižjih cenah.

MOHOR MLADIČ,

617 So. Center Ave., Chicago, Ill.

Ne trpite za reumatizmom.

Drgnite otekle in bolne ude z

Dr. RICHTERJEVIM

Sidro Pain Expellerjem

in čudili se bode radi hitrejšega ozdravljenja. — Rabil sem Vaš Pain Expeller 20 let drugod in tukaj z izbornimi uspehi v slučajih reumatizma prehlajenja, boleznih v križu in sličnih pojavah. Sedaj ne morem biti brez njega.

Rev. H. W. Freytag, Hamel, Ill.
Na vsaki steklenici je naša varnostna znamka „sidro“.
25 in 50 cent. v vseh lekarnah.
F. Ad. RICHTER & CO.
215 Pearl St., New York.

Te zebe? Omisli si dober površnik ali zimsko obleko, katero ti naredi hitro in po ceni

Victor Volk & Co.

izkušen krojač

838 1s St., La Salle, Ill.
TEL. 645 R I

Valentin Potisek

GOSTILNIČAR

1235—1st St., La Salle, Ill.

Se priporoča rojakom za obilen obisk. Postrežba točna in izborna

ANTON LINHARD & SON

— Pogrebniča —

Kočije za dobiti za vse priložnosti.

471 W. 19th Street Chicago, Ill.

Slovenci!

Gotovo, da se poznamo. Prej sem delal 9 let v Bernardovi vinarni na Blue Island Ave., sedaj imam lastno in dobro urejeno

GOSTILNO

na 680 Blue Island Ave., blizu Atlas pivovarne.

IG. F. HALLER.

ATLAS PIVO. BUSINESS LUNCH

TOM. KYTLICA

UNIJSKI TESARSKI MOJSTER

1294 Trumbull Ave., CHICAGO.

Sprejema vsa v njegovo stroko spadajoča dela po najnižji ceni, in se priporoča za obilna naročila.

TELEFON CALUMET 1678

Najfinejše fotografije izdeluje vendar-le samo

P. Schneider

FOTOGRAF

2222 State St., Chicago.

Cene zmerne—postrežba hitra.

VACLAV DONAT

izdeluje neopojne pijače, sodovico in mineralno vodo.

576 W. 19. St. Tel. Canal 6296

NAZDAR!!!

SALOON

Kosiček Brata

590 S. Centre Ave. Chicago.

VODAK-OVA GOSTILNA

683 Loomis ul. na vogalu 18. Pl.

Ima lepo urejeno dvorano za zabave in zborovanja
TEL. CANAL 7641

JOSIP ZALOKAR

priporoča rojakom v Clevelandu svojo dobro in vedno preskrbljeno

GOSTILNO na 899 Edison Rd. N. E.

kjer toči vedno sveže pivo in likerje. Unijske smodke in prost prigrizek. Nadalje priporoča svoja fina vina, domačega izdelka in sicer:

rudeče galon 50c, belo galon 60c, rumeno galon 55c

Proti predplačilu ali poštne povzetju pošlem ta vina na vse kraje Amerike. Za dobro postrežbo in pristnost vina jamči **Jos. Zalokar, gostilničar,**

899 EDISON ROAD, N. E.,

CLEVELAND, OHIO

Trgovina z železnino, pečmi, preprogami in z vsem pohištvo

Dobro blago po nizki ceni pri

V. Kobzina-tu

580-582 Blue Island Avenue
CHICAGO, ILL.

WISCONSIN PHONE 4
LOUIS ROBSSEL
Dvorana za društvene seje in veselice. Popotniki dobro došli. Postrežba s stanovanjem in hrano.
24 Union Street.
KENOSHA, WISC.

MATIJA KIRAR

GOSTILNIČAR

v Kenosha, Wis., 432 Middle S

Se priporoča rojakom za obisk Toči dobro in sveže pivo, naravno vino in pristno žganje. Izvrstne smodke.
TELEFON ŠTEV. 777

John O. Hruba

TRGOVEC

s pohištvo, železnino, pečmi, karpeti itd.

»»»»»

Peči in ringerji (wringers) se hitro in dobro popravijo

589-591 Centre Avenue

Chicago, Ill.

MATIJA ERKLAVEC.

Edini slovenski krojač v Chicagu naznanja slav. občinstvu, da ima sedaj veliko zalogo vsakovrstnega blaga v izdelovanje novih oblik kakor tudi v popravilo starih vse po zmerno nizkih cenah

624 South Centre Avenue.

CHICAGO

CUNARD HUNGARIAN AMERICAN LINE

Iz New Yorka v Sredozemsko morje in Adriatička pristanišča. V REKO potom GIBALTARJA, NEAPELJA IN TRSTA.

Novi, moderni parniki s dvema vijakoma.

Slavonia, Pannonia, Carpathia, Ultonia (Težki 10,000 do 13,000 stotov)

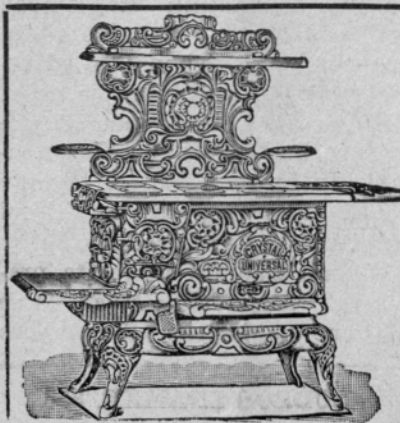
Parnika „CARONIA“ in „CARMANIA“, dva največja parnika na svetu celo leto redno vozita.

Za natančne pozvedbe za odhod in prihod parnikov, kakor tudi za vozne cene in o tretjem razredu obrniti se je na:

CUNARD STEAMSHIP COMPANY LTD.

F. G. WHITING, ravnatelj.

67 Dearborn St., Chicago

Shod finskih delavcev in trgovcev.

V Hibbing-u, Minn.

Posebno poročilo.

Hibbing, Minn., 26 feb. 1908
Od kar se je končal štrajk na Mesabi Range so lastniki rudnikov vedno premišljevali, kako bi zamogli uničiti Zapadno Rudarsko Zvezo v tej okolici, da bi potem brez vse skrbi spali v svojih palačah in majestetično vladali nad delavci.

Ko je odšel Petriella, organizator W. F. of M. so vsi kap talistični listi vpili, da je ogoljufal delavce za \$8.000, kar je pa seveda iz trte zvita laž. Lastniki rudnikov so si mislili, da s to lažjo dosežejo svoj podel namen razbiti delavsko organizacijo. Ta jim ni veljala, organizacija začela je še bolj procvetovati.

Dobro delo detektiva.

Lastniki rudnikov so to koj uvideli in kaj jim je bilo početi?! Najeli so mnogo detektivov in jih vrinili med delavce, da bi s pomočjo informacij, katere bi dobili od detektivov uspeli in razbili organizacijo. Med detektivi bil je tudi neki Fincec, kurjač, katerega je Minneapoliška skrivna policija poslala v Hibbing, da vstopi tam v lokalno unijo in dela kot detektiv za Oliver Mining Co.

Ta mladenič je bil povsem poštenjak in delavski prijatelj. Kot detektiv moral je pošiljati dnevne dogodke in poročila o umijskih sejah na detektivni urad v Duluth in namesto, da bi poročal lastnikom rudnikov resnico, vprašal se je vselej pri uniji, kaj naj poroča in poročal je po nasvetu unije.

Lastniki rudnikov so mu plačali tri dolarje na dan, prosto stanovanje v hotelu in vožnjo. Vodil jih je za nos cele tri mesece, le žal, da jih ni še dalj časa.

Lastniki rudnikov so kmalu seznanili, da jih prebrisani mladenič za nitko vleče in odslovili so

Spomini iz preteklih let.

Ta mladenič ni bil edini detektiv, veliko jih je bilo vmešanih med delavce, vendar pa niso mogli nič škodovati tukajšnjim organizacijam, ki so vkljub vsi opoziciji čim pridneje napredovale. Boj med delavci in delodajalci iz preteklega leta in žalostni spomini na pretekli štrajk, ko so deputirani človeški tigri nečloveško postopali napram delavcem in njihovim družinam jim je bil vedno pred očmi. Strašili se niso ničesar. Z geslom: "Delavci vsih čežela, združimo se!" niso se vsstrašili temne ječe in zakaj bi se je?! Saj se je vendar šlo za blagor delavca, njegove družine in delavske organizacije.

Sponim na one žalostne dni, ko je kovaška družal po noči vdira v hiši in stanovanja delavcev, vzela krušne očete s postelje, zvezala jih in odpeljala v temne, nezdrave, zaduhle ječe zbuja še marsikateri ženi in otroku maščevanje in srd v njih sredi nad kapitalističnimi krvoločki. — In zakaj so zapirali te može? Samo zato, ker so bili verni in zvesti tej delavski organizaciji — Zapadne Rudarske Zveze.

Ali ne vpijejo ta kovaška surova dela v nebo? Ali ni čas, da se ubogi trpin-delavec organizira v delavske in politične organizacije?

Delavec obdeluje celi svet

in on naj ga vlada in vživa. Seveda štrajk se je končal s porazom delavstva, vendar s tem še ni rečemo, da je kapital zmagal; Ne ravno obratno nastavlja si je sulico na prsi, ker s časom zmagal zbudil je delavca, ki se sedaj zaveda in tem krepkeje oklepa delavske organizacije. S strokovnim organiziranjem prišel pa je delavec do zaključka, da to še ni dovolj. Stopil je polagoma na politično polje, preskočil republikansko ograjo, prestopil opaleno in ožgano demokratsko osovino in

pred njim se mu je odprl veličasten pogled na rodovitno klasje socializma. V republikanskem grmu videl je čepeti strahopetega zajca, na osatu se je obol, med rumenim klasjem zagledal pa je pridnega delavca, ki je trebil osad in gmničevje iz med klasja in z veseljem se mu je pridružil.

V zadnjem štrajku je tukajšnji delavec sprevidel kje je pravo in kje zlo. Spoznal je da republikanska in demokratska stranka so za kapitalizem in pogubosne za delavce.

Republikanska ali demokratska stranka, da delavcu svinčeno krogo, v slučaja, da vpraša za kos kruha ali večjo plačo. Socializem pa pravi, da delavec je deležen vsega produkta, katerega producira s težkim delom. In tako bi moglo biti.

Finci organizirani. Shod.

Fincec, kar se tiče naše okolice, so naj bolj nazredno zavedni delavci, razumejo se v politiko in Socialistična stranka jim je oproda.

Kapitalisti se boje socializma kakor hudič križa. Da bi zamogli uničiti delavsko gibanje so se poslužili zelo hlinavskega načrta, s katerim, če se jim posreči, spravijo zopet delavca v sužnost srednjega reka.

Načrt je bil sklenjen, da Oliver Mining družba ali bolje rečeno "Steel Trust" podkupi nekatere finske trgovce, sovražnike delavskih in socialističnih organizacij in da isti skličejo poseben shod, katerega bi se udeležili vsi Finci, da se na tem shodu navdušeno pridiguje in prisili vsakega finskega delavca podpisati in častno besedo odstopiti od Zapadne Rudarske Zveze in socialistične stranke.

S to vado mislili so kapitalisti posušiti Fince in z njimi tudi ostale narodnosti ter jih zapisati v svoje "črne bukve" srednjeveškega suženstva.

Ali zmotili so se. Shod je bil sklican 26. februarja in čez 8.0 Fincev iz mesta Hibbing in okolice se je udeležilo tega zborovanja. Zborovanje je odprl trgovec Anderson ki je bil tudi predsednik zborovalnega odbora.

Preduc se je pa zborovanje pričelo pričarila je v dvorano kovaška svojati, ki naj bi intervenirala, če si bi upal kateri socialistov ugovarjati kapitalističnim govornikom.

Resolucija že prej snovana. Preklinja socialiste.

Resolucija, katero so hoteli odobriti in s katero so mislil delavca potlačiti je bila že prej dobro pripravljena in se glasi:

"Mi ameriški državljani finske narodnosti mesta Hibbing in okolici na posebnem shodu preklinjamo delavsko in socialistično gibanje in

Ker mi državljani previdimo, da delavec nima pravice zahtevati boljši plače, ker vsakemu delavcu je dovolj \$2.00 na dan plače, katero dobiva od naših lastnikov rudnikov in katerim bi moral biti hvaležen, da mu puste delati, in

Ker lastniki rudnikov v tukajšnji okolici mislijo da je naš finski narod na najbolj anarhistični podlagi, katere jih (Steel trust) ovira v vseh političnih in industrijskih ozirih

Bodi pojasneno, da mi Fince in ameriški državljani preklinjamo delavsko in socialistično gibanje v naši zgoraj imenovani okolici in s tem pokazemo ameriškiemu narodu, da smo dobri državljani."

V smetiše s resolucijo!

Ko je bila ta resolucija prečitana nastalo je veliko vpitje med otroci in ženskami in ko se je ta vrisč polegel, razlegal se je glas iz stoterih grl: "Dol s Steel trustom! V smetiše s resolucijo!

Mi zahtevamo svobodo za se, naše žene in otroke! Proč s suženstvom!"

Neki Fincec po imenu Outanen je ustal pomiril razburjeno množico in vprašal predsednika: "Gospod predsednik, povejte nam koliko plače ste dobili od Steel trusta za sklicanje tega shoda?"

Ploskanje tisočevih rok in stotine vriskov je odmevalo po dvorani, Druhal od Steel trusta poslanih kozakov pridrla je k zavednemu delavcu in ga nečloveško suvaje izgnala iz dvorane.

Ali spoštujete' red, white in blue? Bog vé . . .

Ko je druhal spodila tega delavca iz dvorane je predsednik Anderson razvil veliko ameriško zastavo in nagovoril: "Povejte mi, ali verujete v to zastavo, katero ljudstvo spoštuje že čez 400 let, ali pa v ono rudečo junjo?"

Agitator John Maeki vstane iz med množice in spregovori: "Kar se tiče zastave mi se veliko ne oziramo. Čast obema. Mi delavci se oziramo in zanimamo za naše delavske pravice, po katerih je delavec deležen vsega produkta, katerega on producira, mi se potegujemo za svobodo, katero pod sedanjim krivičnim sistemom nimamo. Vi predsednik in ves odbor živite iz delavskih krvavih žuljev in tega shoda miste sklicali z namenom da bi mi finski narod dokončali ali bodemo spoštovali Ameriško zastavo ali rudečo junjo. Ne, Vaš namen je drugi. Steel trust vas je za par centov kupil z namenom, da uničite Zapadno Rudarsko Zvezo in ugonolite socialistično gibanje v tej okolici."

Komaj je teh par besedi spregovoril, pridrla je druhal policajev in izpodila agitatorja iz dvorane. Večina je simpatizirala s agitatorjem in vpitja ni bilo niti klonca niti kralja.

Kozaki so vihтели svoje kole nad zavednimi delavci in jih gnali ven iz dvorane. Agitatorja Maeki so izgnali samo štirikrat.

Podpisovanje lastne obsodbe.

Koncem seje pa omeni predsednik: "Kateri niste socialisti pristopite bližje in podpišite svoje ime."

Vsak, ki hoče priseči, da se odpove svobodi, da se odpove prostosti, da se odpove kruhu in delavskim pravicam naj podpiše oni papir in svinčene kroglice se bodejo zlivale zanj kot poplačilo udarnosti Steel trustu.

Izmed 800 Fincev podpisalo je to lastno obsodbo 60 nepresodnih mož. Žalostno, da v dvajsetem stoletju se dobijo še može ki prodajo svobodo za par besedi in si puste utisniti suženjsko znamenje na čelo.

Dušni pastir proti delavstvu.

Na shodu bil je pričujoč tudi finski duhoven, kateri je tudi govoril v prilog Steel trusta ter zaničeval delavce in njih organizacijo. Zbrano ljudsko ga ni hotelo poslušati. Ko pa le ni hotel prenehati, začelo je ljudstvo vpiti: "Ali si ti Kristov namestnik? Koliko si pa ti dobil od Steel trusta za tvoj govor? Prenehati je moral in shod se je končal.

Tako se postopa z delavci v prostih Zdr. državah. Če hočejo delati morajo pod prisego podpisati, da bodejo zvesti svojim delodajalcem, da bodejo delali kot kalifornijski muči celo svoje življenje za par centov na dan, in ko bo prišla starost zagradi be-raško palico in pojdi sklučen, raztrgan in bos od hiše do hiše proseč milodara od usmiljenih delavskih družin.

Delavci na moge! Svobodno misel v rolke in prižgimo luč socializma. Ne udajmo se!

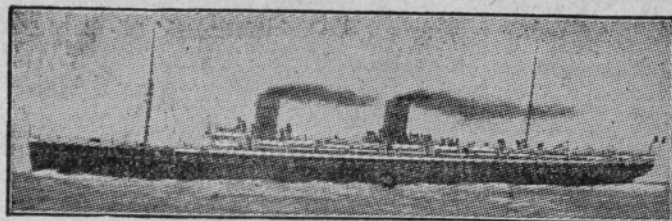
Zdravilo, katero rabi ves civiliziran svet mora biti dobro. V vseh jezikih se hvali Anchor Pain Expeller za revmatizem in bol v mišicah. 25c in 50c.

ROJAKI, NAROČUJTE SI "GLAS SVOBODE."

Direktna zveza z Avstrijo, Ogrsko in Hrvaško
FRANCOSKA PROGA

Compagnie Generale Transatlantique

GLAVNA PREVOZNA DRUŽBA.

New York v Avstrijo čez Havre Basel. Veliki in brzi parobrodi.
La Provence ..... 30.000 HP | La Lorraine ..... 22.000 HP
La Savoie ..... 22.000 HP | La Touraine ..... 15.000 HP

Potniki tretjega razreda dobivajo brezplačno hrano na parnikih družbe. Snažne postelje, vino, dobro hrano in razna mesna jedila

Parniki odplujejo vsak četrtek.

Glavni zastop na 19 State St. New York.

MAURICE W. KOZMINSKI, glavni zastopnik za zapad, na 71 Dearborn St. Chicago, Ill.

Frank Medosh, agent na 9478 Ewing Ave. S. Chicago, Ill.
A. C. Jankovich, agent na 2127 Archer Ave. Chicago, Ill.
Pavl Sarič, agent na 110-17. cesta, St. Louis, Missouri.

Slovenci pozor!

Ako potrebujete odeje, klobuke, srajce, kravate ali druge važne reči za moške — za delavnik ali praznik, tedaj se oglasite pri svojem rojaku, ker lahko govorite v materinščini.

Cistim stare obleke in izdelujem nove
po
najnovejši modi in nizki ceni.

JURIJ MAMEK, 581 S. Centre Ave.
blizu 18. ulice Chicago, Ill.

M. A. WEISSKOPF, M. D.

ZDRAVNIK IN RANOCELNIK

885 Ashland Ave., Chicago, Ill. TEL. CANAL 476

Uraduje na svojem domu:
od 8.—10. ure predpoludne
od 1.—3. ure popoldne in
od 6.—8:30 ure večer.

V lekarni P. Platt,
814 Ashland Ave.:
od 4.—5. popoldne.
Ob nedeljah samo od 8.—10,
ure dopoldne doma in to le izjemoma v prav nujnih slučajih.

DR. WEISSKOPF je Čeh, in odličen zdravnik, obiskujte torej Slovana v svojo korist.

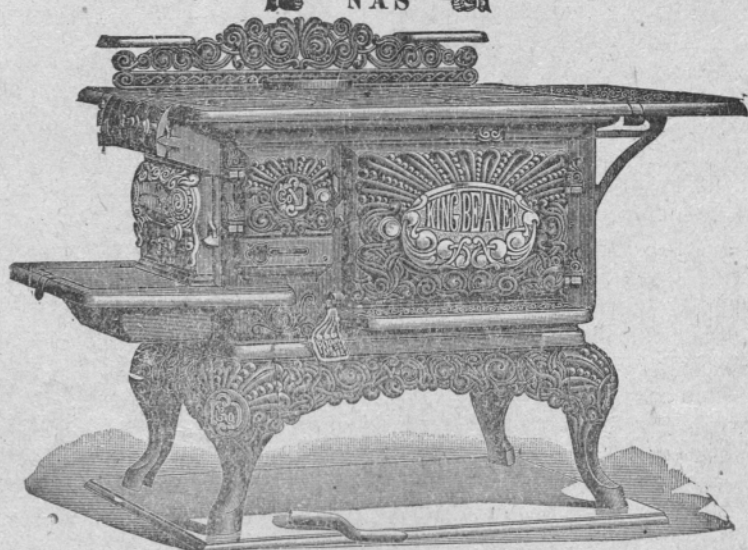
Cemu pustiš od nevednih zobozdravnikov izdirati svoje, moče še popolnoma zdrave zobe? Pusti si jih zaliti s zlatom ali srebrom, kar ti za vselej dobro in po najnižji ceni napravi

Dr. B. K. Simonek
Zobozdravnik.

544 BLUE ISLAND AVE.
CHICAGO, ILL.

Telefon Morgan 433.

Ako hočete prihraniti nekaj dolarjev, kupite peči in pohištvo pri

Jas. Vasumpaur,

na voglu 18 in Paulina ul. Chicago, Ill.

ATLAS BREWING CO.

sluje na dobrem glasu, kajti ona prideluje najbolje pivo iz českega hmelja in izbralega ječmena.

LAGER | MAGNET | GRANAT

Razvažaj pivo v steklenicah na vse kraje.

Kadar otvoriš gostilno, ne zabi se obertiti do nas, kajti mi te bodemo zadovoljili.

"Glas Svobode"

(THE VOICE OF LIBERTY)
WEEKLY

Published by **The Glas Svobode Co.**,
665 Blue Island Avenue, Chicago, Illinois.

Subscription \$1.50 per year.
Advertisements on agreement

Prvi svobodomiselní list za slovenski
narod v Ameriki.

"GLAS SVOBODE" IZHAJA VSAKI PETEK
in velja

ZA AMERIKO:
Za celo leto.....\$1.50
za pol leta.....75c

ZA EVROPO:
Za celo leto.....kron 15
za pol leta.....kron 8

NASLOV ZA DOPISE IN POŠILJATVE JE
GLAS SVOBODE CO.
665 BLUE ISLAND AVE., CHICAGO, ILL.

Pri spremembi bivališča prosimo naročnike,
da nam natančno naznajo poleg NOVEGA tudi
STARI naslov.

STRANKA.

Slovenska socialistična klub: "Svoboda" v Chicagi in "Luč" v Clevelandu, Ohio, pozdravljata sodruge v Collinwood, Ohio in njihov ravno ustanovljeni slovenski soc. klub.

V začasni odbor novo-ustanovljenega slovenskega socialističnega kluba v Collinwood, Ohio so voljeni sledeči sodruzi: Karol Kotnik, predsednik; Ivan Škerl, tajnik — blagajnik, Ig. Rottar, zapisnikar, Jos. Kumčić, organizator.

Glasilo je: "Glas Svobode."

Prihodnja seja se vrši v prostorih na 5410 Elsinor ulice, Collinwood, O., dne 8. marca ob 1 uri pop.

— Seje slovenskega soc. kluba "Luč" v Clevelandu, O., se vrše v prostorih na 5705 St. Clair Ave. Odborniki A. Kužnik, predsednik Rud. Perdan, tajnik; J. Hočevar, zapisnikar; Fr. Černe, organizator in Ivan Volk, knjižničar.

Slovenski socialistični klub "Svoboda" v Chicagi, Ill., je imel svojo redno mesečno sejo pred tedno nedeljo. Pri seji volil se je tudi odbor za tri mesece. Sledeči so izvoljeni v odbor: Sodrugi Jos. Wershay, predsednik; sodr. Fred Lesar, tajnik — blagajnik; sodr. Alojz Skubie, organizator in sodr. Albin H. Skubie, zastopnik in knjižničar.

Vsa poročila nasloviti je na sodruge Fred Lesar, 652 W. 21st Str., Chicago, Ill.,

Po daljši debati in razmotranju izdala se je sledeča:

RESOLUCIJA.

Slovenski socialistični klub "Svoboda" v Chicagi, Ill. je na redni seji dne 1. marca t. l. sprejel naslednjo resolucijo in sklenil, da se priobči v svojem glasilu "Glas Svobode."

Z ozirom na to, da slovenski socialistični klub št. 1 v Chicagi, Ill. Jugosl. soc. Zveze v Ameriki in njegovo glasilo "Proletarec" vsestransko napadata in bojkotirata naše glasilo "Glas Svobode" in to le radi tega, ker je urednik "Glas Svobode" s pomočjo tega lista prisilil Slovenski soc. klub št. 1 v Chicagi Jugosl. soc. zveze v Ameriki pristopiti k Socialistični stranki v Ameriki,

na daljšo z ozirom na to, da isti tednik, dobro vedoč, da je protustavno zahrbtno snovati razne socialistične klube in jih iz lastne, sebične koristi ne prijaviti Socialistični Stranki, da bi se s isto zvezali, izjavljamo, danes 1. marca 1908 vsi sodruzi (12 prisotnih) slovenskega socialističnega kluba "Svoboda" v Chicagi, Ill., da ta nastop kluba št. 1 in lista "Proletarec", kateri bi moral po njegovem geslu: "Delavei vsih dežel, združite se!" delovati za združjenje klubov s Socialistično Stranko in ne tihotapsko pobirati od istih mesečne prispevke, kateri bi morali sicer iti Socialistični Stranki, ne pa nobeni "zvezi" ki ni s stranko zvezana in kot taka sploh ustavna, najstrožje obsojamo in izjavljamo, da tako početje, ki služi za cepljenje Socialistične Stranke ni pošteno, socija-

listično, še manj pa značajno za može, ki se izdajajo za socialiste. Nadalje obsojamo slov. soc. klub št. 1. Jugosl. soc. Zveze v Ameriki, radi pretiravanega zatrjevanja, da isti je bil združen s Socialistično Stranko med tem ko ni bil in ne bi bil, če ne bi naše glasilo "Glas Svobode" ga v to prisililo.

Ker je Socialistična Stranka politična organizacija in tako tudi vsi klubi združeni s stranko protestiramo proti vsakemu vmešavanju in vplivanju slovenskega socialističnega kluba št. 1. v Chicagi Jugosl. soc. Zveze v Ameriki ali kateregakoli drugega soc. kluba v zadeve tikajoče se društev S. N. P. Jednote ali Jednote same.

Apeliramo pa na vse slovenske socialistične klube v Ameriki, ki še niso zvezani s Soc. Stranko, da pristopijo k Soc. stranki, ker to je edina prava pot. Istotako opozarjamo sodruge po Ameriki, da se v krajih in državah, kjer nima Socialistična Stranka krajevnega ali državnega zastopništva, obrnejo direktno na narodnega tajnika sodruga M. J. Barnes, 269 Dearborn Str. Chicago, Ill., in kar se tiče pa glasila, da jim je prostost dana voliti si kateri koli slov. soc. list za svoje glasilo.

V pojasnilo naj še omeni, da Socialistična Stranka v Ameriki ne pozna nobenih taktičnih zvez kot je Jugoslovanska socialistična v Ameriki ki ni zvezana s Stranko in katere namen je bil in je še danes sebičen in zavisten.

Istotako izjavljamo, da slovenski socialistični klub "Svoboda" v Chicagi se ne ozira in prezira vsako resolucijo, ki jo bi eventualno izdal kateri koli soc. klub, ki ni zvezan s Socialistično Stranko.

Fred. Lesar, A. H. Skubie
A. Stukelj.

DOPIS.

Collinwood, Ohio, 2 marca. 1908 Na pustno nedeljo, to je 1. marca priredilo je tukajšnje društvo "V boj" S. N. P. J. zabavni večer. Prijaznemu vabilu bratskega društva in vrlih članov odzvalo se je mnogo rojakov, da so bili prostori vsi zasedeni. Zabava je vspela nad vse imenitno. Bili smo dobre volje v klub temu, da smo bili večina — štaparji.

Bratje — člani društva "V Boj" so vse potrebno preskrbeli, da ni ničesar manjkalo na tej prijazni zabavi. Govori so se sukali o raznih predmetih, tudi krize niso pozabili vendar pa napredek društva "V Boj" je bil vsakemu na srečo.

Da pa ni bila zabava jednostranska in pogovori preenočeni, preskrbel je vrli Ig. Rottar, ki je nabral pri radodarnih rojakih prostovoljne darove za srečolov. Da se je pa vsakemu pomudila prilika poskusiti svojo srečo so bratski nam sosodje, napravili krizi primerno ceno, da smo tako odnesli za malo ceno nekaj lepih dobrot kot spomin na pustno nedeljo od društva "V Boj."

Le čestitati je bratskemu društvu, da ima toliko smisla, do prave domače zabave in zajedno tudi poučnih in kratkočasnih priredb. Duša vsemu temu delovanju je vneti predsednik Josip Kunčič, ki navdušuje in spodbuja rojake k složnemu in koristnemu delu. Le tako naprej in prav radi bomo posejali vaše prireditve tudi v prihodnje.

Konečno se je spregovorila resna beseda o sedajnem žalostnem položaju. Jednih misli smo bili vsi, da edina od pomoči tej krizi je organiziranje socialističnih klubov in pristop k socialistični stranki.

Vse splošno je bila želja, da se ustanovi socialistični klub za Collinwoodske Slovence. In ta želja se je tudi spopolnila ter še isti se je vpisalo v novi klub 16 (šestnajst) sodrugov in se je ob jednem zvolil začasni odbor. S tem so pokazali, da nmejo toki časa, čas organizacije. Po vzgledu Clevelandске "Luči" in Chicaške "Svobode"

se je zvolil delavski soc. list "Glas Svobode" za glasilo.

Ob tej priliki se je slišalo par precej lepih in navdušenih govorov, ki bodo rodili obilo sada. Sedaj bomo delovali skupno roka v roko. Clevelandska "Luč", Collinwoodski klub in chicaška "Svoboda" so na pravi poti in upati je, da se jim drugi klubi kaj kmalu pridružijo.

Omenimo naj, da pri organiziranju tega kluba sta bila navzoča dva sodruge od "Luči", kateri je tudi kos svoji težki nalogi.

Prihodnje nedelje t. j. 8. marca ob 2 uri pop. se vrši v prostorih na 5410 Elsinor Ave., Collinwood, O., glavna seja in vsadko naj pripelje še par rojakov, da bomo skupno delovali za delavske koristi. Na svidenje!

Clevelandčan.

RAZNO.

— Iz urada tajnika Socialistične Stranke za Cook County prejel je tajnik slov. soc. kluba "Svoboda" v Chicagi znamke za posebni assesment. Socialistična Stranka je sklenila, da vsak član te stranke prispeva 35c za pokritev stroškov narodne konvencije, ki se ima vršiti dne 10. maja t. l. v Chicagi, Ill. Te znamke (rudeče znamke) prodajajo se tudi nečlanom stranke in vsadko, kateremu je občni blagor delavske stranke pri sreči si lahko omeni jedno ali več teh znamk. Vstrajna agitacija za veliko vdeležitev pri tej konvenciji, ki bo velikega pomena za nas delavce bo gotovo rodila lep sad. Na noge tedaj! Sežite po znamkah! Zunanjim podpiralcem jih tudi pošiljamo in njihovo ime bode priobčeno v listu "Glas Svobode". Znamke se dobe od: A. H. Skubie, 665 Blue Island Ave., Chicago, Ill. Vaš za socializem
A. H. Skubie.

IŠČEM Filipa Kolar, kateri je krivih nog, rujavih las in brk, pegast po obrazu in je 5½ čevljev visok. Rojake, kojim je znan njegov naslov prosim, da mi istega pošljejo. Andrej Ladiha, box 476, Clinton, Ind.

POZOR ROJAKI!

Opozarjamo rojake, da nam bode knjiga "Opatov Prapovščak" kmalu pošla. Ta lepa zgodovinska povest obsega 211 strani in stane le 35c. poštnine prosta.

Listu v podporo.

Uredniku za par cigar in zato, ker ne vemo kdo je prvi tajnik pri društvu "Zvon" 50c.

Fr. Krefel, 25c, L. Brodnik 1.00
J. Kaiser, 10c, J. Kravanje 25c,
M. Guzel, 50c, W. Brunshmid, 1.50.

Znanje angleščine je moč!

Vsako, kdor hoče zvedeti, kako se angleški jezik hitro in lahko nauči, in to brez vsakih knjig, strojev in brez učitelja, ampak po neki čisto lahko unljivi in najnovejši metodi, naj pošlje 10c na

THE STEINER ACADEMY OF LANGUAGES
Slov. Dpt. G. 669 Loomis St., Chicago, Ill.

in slehernemu se bo na to važno uprašanje odposlal nemudoma odgovor, s katerim bo tako zadovoljen, da bo rad o tem povedal tudi svojemu prijatelju. Pri poznejši naročitvi blagovoli naj se teh 10c odtegniti.

Moderna gostilna in restavracija.

HOERBER PIVO IN DOBRA KUHA.

Slovenski, to je slovensko podjetje in za dobro postrežbo Vam jamči

MARTIN NEMANICH
813--22 St., blizu slov. cerkve,
CHICAGO.

Sveže blago!!!

GROCERIJA

V zalogi imam tudi patentirana zdravila z garancijo Dra. Didrich.

Rojakom po Kansasu se priporočam. M. ŠTEFANČIČ,
bivajoč v Fleming, Kas.

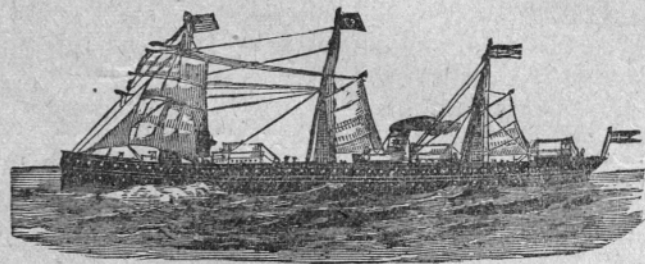
FR. SAKSER CO.

109 Greenwich St. NEW YORK

PODRUŽNICA

6104 St. Clair Ave. N.E. Cleveland, O.

Oficijelno zastopništvo vseh parobrodskih družb.

Priporoča se Slovincem in Hrvatom o priliki potovanja v staro domovino, ali ako žele koga sem vzeti — v prodajo parobrodskih listkov po najnižji ceni.

Železniške listke za vse kraje v Zedinjenih državah in v Evropi.

Pošilja najceneje in najhitreje denar v staro domovino, bodisi zasebnim strankam, posojilnicam ali v katerokoli svrhu.

Vsak slovenski potnik naj pazi, da pride na številko

109 Greenwich Street,

in nikamor drugam ter naj se prej dobro prepriča, ako je na pravem prostoru, predno se da pregovoriti, da komu vroča denar v mnenju, da ima opraviti z nami.

Rojaki Slovenci!

NAROČAJTE IN ČITAJTE NOVO OBŠIRNO KNJIGO.

Novih
50.000
iztisov.

se zastouj
razdeli
med
Slovence.

"ZDRAVJE"

Katero je izdal prvi, najstarejši in najzanesljivejši zdravniški zavod.

The

COLLINS N. Y. MEDICAL INSTITUTE

Ta knjiga je najzanesljivejši svetovalec za moža in ženo, za deklico, in mladeniča! Iz nje bode te razvideli, da je zdravnik COLLINS N. Y. MEDICAL INSITUTA edini, kateremu je natanko znana sestava človeškega telesa radi tega zomore najuspešneje in v najkrajšem času ozdraviti vsako bolezen, bodisi akutna ali zastarela (kronična). Dokaz temu so mnogobrojna zahvalna pisma in slike katera lahko čitate v časopisih.

Knjiga je napisana v slovenskem jeziku na jako razumljiv način ter obsega preko 160 strani z mnogimi slikami. Dóbi jo vsaki Zastonj, ako pismu priloži nekoliko znamk za poštnino.

Ko prečitate to knjigo, Vam bode lahko uganiti, kam se Vam je v slučaju u boleznii ako hočete v kratkem zadobiti preljubo zdravje, sedaj ko razni novo ustanovljeni zdravniški zavodi in kompanije rojake na vse mogoče načine vobijo in se hvalijo, samo, da izvabijo iz njih težko prisluženi denar.

Zatoraj rojaki, ako ste bolni ter Vam je treba zdravniške pomoči, pišite po to knjigo ali takoj natanko opišite svojo bolezen ter vsa pisma naslavlajte na ta naslov:

THE

COLLINS Y. N. MEDICAL INSTITUTE

140 West 34. Str. NEW YORK, N. Y.

DOPISI IN POROČILA

Rockland, Mich.

Dragi list: —

Tukajšnji rojaki ustanovili smo slovensko podporno društvo "Domovina", katero se misli priklapiti S. N. P. Jednoti.

Uradniki so: Jos. Wertin, predsednik; Mat. Wertachich, tajnik; Mat. Ritmanich, blagajnik. Seje se vrše vsako tretjo nedeljo ob pol 10. zjutraj. Vse tukajšnje rojake vabimo, da pristopijo k temu društvu. Pristopnina je sedaj samo \$3.50.

S bratskim pozdravom!

M. Wertachich.

Opomba uredništva: — Vidimo, da mislite pristopiti k S. N. P. Jednoti s tem pa še ne rečete, da boste pristopili k tej Jednoti. Po našem mnenju je S. N. P. Jednota najboljša Jednota v Ameriki in upamo, da boste k tej tudi pristopili. Ne odlašajte, kolikor prej pristopite, toliko boljše za Vas in Jednoto. Zdravstvujte.

New York, 5. marca 1908

Dragi urednik: —

Iz navedenega se natančno razvidi kako brez pomisleka naš narod dela in koliko vpliv ima še klerikalizem med nami. V New Yorku in Brooklyn-u je približno 600—800 Slovencev in od katerih je polovica za in polovica pa proti gradnji slovenske cerkve.

Kratek proračun naj služi v dokaz kom se zabrede v narodno-ekonomičnem oziru s takim podjetjem kot je ravno zidanje slov. cerkve v New Yorku.

Svet na Manhattanu po malem računano, bi stal	\$20.000
Zidarsko delo in stavbo najmanj	20.000
Kapital za župnikovo rento to je plačo letnih \$800	20.000

Skupaj \$60.000

Toraj \$60.000 bi treba za zidanje cerkve in stem je samo cerkev postavljena in župnikova plača zagotovljena. Kje je pa sedaj druga? Cerkev je treba popravljati, pevec plačevati, organista, cerkovnika, itd. Kje so druge stvari? Cerkveni tlak, oprava, klopi, altarji, zvonovi itd.

In če prav za prav premislimo, za koga naj se pa ta cerkev zida. Ali mar za tukajšnje Slovence, ki bodejo večina najbrž šli zopet v stari kraj, ali za one, ki za nami v Ameriko pridejo? Vsak tak bo rekel: jaz se vrnem v kratkem zopet domov in čemu mi treba teh stroškov.

Za naše potomce pa nam sploh ni treba skrbeti. Koliko pa se jih zanima za kako vero? Povejte mi, vi stari Amerikanci, če vaši otroci trgajo hlače po cerkvenih klopeh! Kaj še le! to je odgovor. Naš slovenski narod v starem kraju je dobra molzna kravica. Zakaj? Zato ker večina še ne ve, kaj se po svetu in med drugimi narodi godi. Seveda pri naprednih strankah se kaj takega več ne godi, ker stari običaji so zginili in ž njim tudi vera v moljenje naroda.

V cerkvi drugih narodov je isti Bog, kakor v slovenski in Slovenski verniki pridejo ven veliko ceneje, če hodijo v druge cerkve, in plačajo 10c ali 15c za mašo kot pa če si zidajo lastno cerkev, poleg katere nikoli ne ozelene.

Nikakor nisem proti veri, katero je učil Kristus, sem pa proti staroveškemu moljenju in izkoriščanju nevednega ljudstva in zato sem podal gornji dopis.

Ti pa dragi čitatelj drži se tistega reka, katerega je govoril sam Kristus: "In prišli bodo časi, ko ne bodo častili gospoda Boga po shodnicah in gorah in ko počutiš potrebo moliti, zakleni se v tvojo čumnato in moli in Bog, ki je povsod pričujoč te bode uslišal."

Žrtev Svobode.

RUDEČE ZNAMKE, 35c.

Ely, Minn., 2—29. 1908

Predpustna veselica, katero je priredilo društvo Sokol št. 20 S. N. P. J. dne 23. februarja v dvorani Ivana Butala je izvrstno izpala. Sokolska godba je svirala okrogliške in poskočince, med plesom pa smo pili in se razgovarjali, kakor da bi bili na domačem sejmu. Bratje Jakob Butala, Anton Kocmur in Ivan Teran so nas lepo obgovorili in nam v domačem jeziku polagali na srca narodno čustvo. Ploskanje in "živijo" kliči so odmevali vsakemu govorniku.

Časi so slabi, ali kakor pravi vaš clevelandski poročevalec "veselimo se sedaj, ko je prepust, ker za pokoro imamo dovolj štirideset danski post" in mi smo se tudi tega reka držali, ne oziraje se na krizo.

Konečno pozdravljam vse so-mišljenike in brate širom Amerike in želim, da bi se vsi zvesto držali našega gesla: V slogi je moč!

J. P. Somišljenik.

Listnica: Radi pomankanja prostora priobčimo druge dopise prihodnjih. Vse pride na vrsto. Prosimo potrpljenja.

KRITIČEN POLOŽAJ ROJAKA

kliče na podporna društva S. N. P. J. za odpomoč.

(Izvirni dopis)

Chicago, 5. marca 1908.

Cenjeni gospod urednik: —

Prosimo dovolite prostora v Vašem e. listu tem par vrsticam iz te žalostne Chicago.

Minolo bo skoro 3 leta od kar sem se naselil v Zjedinjenih državah severne Amerike. Med tem časom imel sem mnogokrat priliko slišati in videti posebno pa ko sem bil še uradnik e. kr. generalnega konzulata v Chicagi, kaka nesložnost se nahaja ravno med slovenskim narodom. Misli sem pa tudi dostikrat, da vsem ljudem še bog ne more zadostno ugoditi, za tega del tudi nisem nikoli vrjel, da zamore rojak proti rojaku v tako kruti meri nastopati. Ali sedaj ko sem jo sam iztaknil, sedaj ko sem sam prepričan v kakih meri Slovenci za svojega rojaka skrbijo, sedaj Vam morem razmere še-le natančneje razjasniti.

Kakor vsak, ki hoče v tuji zemlji sebe in svojo družino oskrbeti, stopi h kakemu društvu, stopil sem tudi jaz pred 15 meseci kot član v društvo "Sloga" v Milwaukee, Wisc.

Nesreča, katera nikoli ne miruje je pa hotela, da sem pred 5 meseci na jetiki zbolel. Med tem časom dragi rojaki, sem prestal veliko bedo. Zadosti Vam bodi povedano, da sem prosil kruha po dobroteljskih hišah, med tem ko se je glavni odbor Jednote tožil na vse načine s dobroznanim stariim blagajnikom Klobučarjem. Ako sem potožil jednemu ali drugemu svojo bedo, noben ni mogel družega odgovoriti: "Denarja ni, Klobučar ga drži."

Z mesecem novembrom p. l. začel je novi odbor pobirati asessment. Misli sem sedaj bo bolje, pa varal sem se. Kakor pravijo pravila ima se bolniška podpora izplačevati vsakih 14 dni. Dokler res ni bilo denarja nisem nikoli jemal pravil v poštev, ali sedaj ko je po mesečnem računu za januarij 1908 preostalo še \$20.000 gotovega denarja v Jednotini blagajni, sedaj pa ni vzroka zakaj se glavni odbor ne drži pravil in isti meri kakor jih zahteva od krajevnih društev in posameznih članov.

Pa kaj vse to mar glavnemu odboru? Saj to so vendar ljudje, kateri so si že čez čas in Saloon businessom precej premoženja

pridobili in kateri sploh več bede in revščine zapuščenega človeka ne poznajo.

Glavni tajnik ima mesečne po \$100.00 plače. Kaj njemu mar ima li bolnik kaj za jesti ali ne, saj on vendar dobi svojo plačo ko mesec prejde. Pri teh ljudeh tudi ne pomaga nikakrta prošnja. Ako se vpraša gl. predsednika ali gl. tajnika zakaj se zadržuje po-čera vsak pravi, jaz ne vem zakaj se ne pošljejo čeki iz Clevelanda, saj imamo vendar denar. Tako se izgovarjajo jeden na drugega, zraven si pa vsak misli: "Jaz imam dovolj, ti če pa nimaš pa od glada umri."

Še hočem omeniti, kako ta glavni odbor za blagor bolnega člana po zdravniškem spričevalu skrbi. Radi moje bolezni preiskali so me tri zdravniki, vsi trije pa so izrekli enako mnenje, namreč: **Da je moja bolezen neozdravljiva.** Jeden je pa še posebej izjavil, da **zadrževanje v Chicagi, bo povzročilo mojo hitro smrt.**

Zatega del sem vložil na Jednoto prošnjo s prilogo zdravniških spričeval. V isti sem prosil, da se mi izplača usmrtnina vsaj v polovini, ali naj se mi pomaga na drug način, da bom zamogel v kak zdravi kraj, kjer bom si zamogel svoje življenje vsaj podaljšati.

Zaradi tega sem se tudi preselil iz Milwaukee v Chicago, da se sem zamogel predstaviti vrhovnemu zdravniku in da mi je bilo mogoče s odborniki S. N. P. J. osebo posvetovati se.

Kaj je sledilo tej prošnji?

Pismenega odgovora še sploh nisem dobil nikakega, čeravno leži moja prošnja na Jednoti že čez 8 tednov. O tem se pa tudi ni za čuditi, saj glavni odbor sploh ne obdržava nobenih sej, katere bi bile v korist Jednote in društva. Po mojem in po mnenju drugih bi vendar bila Jednota na dobrih časih, ako bi mi izplačala polovično usmrtnino to je svoto \$250. in bi po tem takem prenehal biti član S. N. P. J.

In ravno v slučaju kot je moj, o katerem so zdravniki izrečno potrdili, da je neozdravljiv, bi bila dolžnost glavnega odbora za takega ude zanimati se, da bi se mu čim prej izplačala usmrtnina, ker ga potem vendar ni treba podpirati več s bolniško podporo. V tem slučaju bi bila Jednota gotovo na koristi in tudi meni bi se pomagalo, ker bi zamogel iti v stari kraj ali kam drugam, kjer je podnebje bolj milejše.

Ako se pa glavni odbor drži pravil in hoče mene tukaj držati mora mi vendar dati podporo za celo leto in po vrhu še plačati celo usmrtnino to je \$500.00, do čim bi bil sedaj zadovoljen s polovico.

Dragi rojaki, zvedeli ste v kakih meri skrbi S. N. P. Jednota za bolnega člana, kateri si ne more na noben način pomagati.

Ne mislite si dragi rojaki, da jaz to svetu iz zavisti ali sovraštva naznanjam. Ne, ampak jaz iščem na tem svetu pomoči, ter s tem apeliram na vsa krajevna društva S. N. P. J., da blagovolijo pri svojih sejah moje prošnjo v poštev jemati, po lastnem mnenju odobriti ter s tem vplivati na glavni odbor S. N. P. J., da se moja prošnja čim prej na ta ali drugi način reši.

Vsem rojakom in sobratom po širni Ameriki srčen pozdrav!

Anton Windisch

1073 Blue Island Ave. Chicago

Prijatelj, najboljši kažipot iz dosedanje zagate je socializem. Nikar se ga ne boj, nikar ga ne obsojaj, ampak poučuj ga! Če ga poznaš ga bodeš sprejel, in v tvojem srečo bo jasno!

Nevednost je edina tragedija življenja. Ni druge — Altberg.

Svobodna misel je pot do socializma.

Delavec je opravičen do vsega produkta, kar ga svoj proizveder.

"TRIGLAV"

Zdravilna
Grenka
Vinska
Tonika."BAN . . .
JELAČIČ"Želodečna
Grenčica.

1648 West 22nd Street, Chicago, Ill.

Svoji k svojemu! Kupujte naše blago!

Rodovitna zemljišča v državi Michigan Ogemaw County po \$7.50 v Missouri \$8.50 naprej in v Texas \$15 naprej akcr.

Obdelana in neobdelana zemljišča v vseh državah Amerike

Vozne listke (šifkarte), zavarovalnine, pošiljanja denarja na vse kraje, izterjevanje zapuščnine in vsa notarska dela po najnižjih cenah preskrbi

John J. Pollak,

534z W. 18th St., Chicago, Ill.

Pozor!

Slovenci.

Pozor!

"Salon" z MODERNIM KEGLJISCEM

Sveže pivo v sodčkih in buteljkah in druge raznovrstne naravne pijače — najboljše in najfinejše unijske smodke. Potniki dobe čedno prenočišče za nizko ceno. Postrežba točna in izborna.

Vsem Slovincem in drugim Slovanom se priporoča

Martin Potokar, 564 S. Centre Ave. Chicago, Ill.

Tri najboljša zimska zdravila.
Improved Laxative Quinine Tablets

ozdravijo prehlajenje v glavi v 12. urah. Prvi da vzemite jeden prašek vsako uro, dokler jih deset porabite, in potem po en prašek trikrat na dan za 2 ali 3 dni. Za hud glavobol vzemite 4 praške in ponovite za jeeno ure če potrebno.

Cena 25c.

Hermanekov balzam za kašelj

je najboljše zdravilo za kašelj, davico, sušico in hripo.

Cena 25c in 50c

Hermanek-ovo, električno olje,

je najboljše zdravilo za bolna prsa, križ zobobol glavbol, trganje po ušesih, bol v kosteh, zvitje itd.

Cena 25c in 50c

Izdeluje in prodaja

J. C. HERMANEK,
LEKARNAR

585 Centre Ave.

Chicago, Ill.

W. SZYMANSKI
624-626 BLUE ISLAND AVE.
CHICAGO.

TEL. CANAL 597

ROJAKICITATELJI

Pri meni dobite pohištvo, razno kuhinjsko opravo, porcelanasto in stekleno posodo; podobe, svetilke, žimnice in divane. Z eno besedo kar se pohištva tiče vse; od začetne črke. A do končnice Z. Proti plačilu ali na obroke.

Dobro blago po najnižji ceni. Edina polska, in sploh največja zaloga pohištva na severozapadni strani mesta.

21 let v tej trgovini.
Prepričajte se.

IZ STARE DOMOVINE

in jugoslovanskih pokrajin

Utonil je v Vrbskem jezeru brivski pomočnik Bogomir Safesberger iz Celovca. Kljub svarjenju si je upal na prostor, kjer je bil led pretanek, da bi držal drsalcu.

Potrjeni zakon. Cesar je potrdil zakonsko osnovo, sklenjeno od štajerskega deželnega zbora, za devajočo začasno oproščenje od občinskih doklad na hišnonajeminski davek pri novih zgradbah in prezidavah v Ptujju, Mariboru, Judenburgu in Celju.

Silen vihar so imeli sredi februarja po Gornjem Štajerskem krog Semeringa in Rakse. Vihar je odnašal cele dele streh in podiral dimnike. Mnogo ljudi je bilo ranjenih. — Tudi v Gradcu in okolici so imeli ta dan velik vihar.

Diamantno poroko je obhajal v nedeljo v Drski pri Novem mestu 81 letni upokojeni učitelj g. Florjan Kalinger in njegova 78letna soproga Cecilija. Izmed otrok je najstarejši nadučitelj in šolski nadzornik g. Ferdinand Kalinger.

Električna železnica Matulje-Volosko-Opatija Ika-Lovran. Kakor že v brzojavu omenjeno, prišla je voziti ta železnica z 9. februarjem od Voloske do Lovrana, a 15. februarja pa tudi iz Matulj do Voloske. S tem je voznja na celi progi javnemu prometu odprta. Čez tri leta se je delalo na tej železnici in ravno toliko časa je bila državna cesta razkopana, kakor da bi krti po njej rili. Sedaj je konec tudi tega in državna cesta, da ni bila slučajno državna, bi imela sedaj jako lepo lice. Kar se pa tiče prometa na tej železnici, je pa dosedaj jako živahen posebno na progi Opatija-Lovran, četudi so cene precej visoke. Jezikovno vprašanje še ni na pravem mestu.

Na Češkem je postavila socialno-demokratska stranka v vseh volilnih okrajih svoje kandidate.

Ravnopravnost ženske na Hrvaškem. (P.) 10. hišnega reda za kaznilnice na Hrvaškem določa: Ako jetniki bodisi z besedo ali dejanjem žalijo uradnike, stražnike ali nadzorovalne organe, kadar zlobno poškodujejo pohištvo ali druge predmete ter sploh pri drugih večjih prestopkih, kadar z ozirom na prav kaznenca ni upa, da bi imela druga kazneni uspeha, sme se, ko se je poprej vprašal sodni zdravnik, odrediti telesno kaznen, in sicer dvajset batin odraslim moškimi ali 20 šib mladencem izpod 20. leta — istotako tudi ženskam... itd. Potemtakem so ženske vendar v nečem ravnopravne z moškimi, toda le z mladenci izpod 20 let. Vendar se ne marajo ženske boriti za ravnopravnost z odraslimi moškimi, ker je 20 udarcev s šibo popolnoma dovolj v 20. stoletju.

Na Hrvaškem se je začel volilni boj za sabor v znamenju krvi. V Urbini (Slavonija) je bilo ljudstvo ogorčeno na vladnega kandidata in mu je priredilo burno demonstracijo. Orožniki pa so kar streljali in je eden iz naroda mrtev, 5 pa težko ranjenih. Ali se vračajo Khuenovi časi?

Na smrt so obsodili v Mitrovici na Hrvaškem Štefana Večerinaca, ki je s petimi strelji usmrtil Gaja Mijača.

Trojčke je porodila v Marjanecu 35letna Marica Barkvič žena lomčarja. Vsi trije so dečki in so prav zdravi s materjo vred.

Bitka mej socialnimi demokrati in krščanskimi socialisti. — V Trstu se vrši kazenska razprava proti dvajsetim tožencem, ki so vsi doma iz Izole in pripadajo krščansko socialni stranki. Dne 3. februarja lanskega leta so imeli socialisti v Izoli shod. Ko so se zvečer vrtnili na parnik in se je ta pripravil na odhod, so domačini — krščanski socialisti napadli odhajajoče in začeli na parnik lučati kamenje. Več jih je odneslo krvave glave. A na lučanje kamenja so socialisti odgovorili s parnika s streljanjem z revolver-

ji. Vseh prič je v tej razpravi nič manjše nego 80.

RAZNO.

Madžarska idila. V samotno gozdarsko hišo grofa Karolyija je prišel neznan mož z veliko vrečo na hrbtu ter prosil prenočišča. Doma je bila gozdarjeva hči, ki je dovolila možu, da sme shraniti čez noč vrečo v hiši, a prenočišča mu ni dovolila. Ko je mož odšel, je opazilo dekle, da se v vreči nekaj pregiblje. Dekle je ustrelila na vrečo, vsled česar so bili alarmirani delavci, ki so poklicali orožnike. V vreči so našli krvavečega moža, ki je kmalu umrl. Nekdo orožnik je zapiskal na piščalko, ki jo je našel pri ustreljenem, naskar so prihiteli iz gozda trije možje. Orožniki so streljali ter ves tri ramili.

Peš hodil po svetu Louis Bernard, znan pod imenom roi de marcheurs. Od 1. novembra 1907 je prehodil Belgijo, Francosko, Švico, severno Italijo. V soboto je prišel v Gorico ter odšel v nedeljo v Trst, od tam pa v Carigrad. Bernard ima 22 kolajnu.

Na veliki petek vpraša Staniko mamo, zakaj ne zvoni. Ko mu mama odgovori, da je Bog umrl, pa vpraša začudeno: Kdo bo pa zdaj Bog?

Nadaljevanje iz 2. strani.

kar zvezde videl in — no, to je vse."

Poročevalci se niso več smejali, sodnik se pa tudi ni pustil goljufati za svojo uprizorjeno zabavo.

"No, Rood, jaz mislim, da sreča vam ni bila mila ta dan. Zakaj ste postopali s svojim nasprotnikom tako neotesano? Zakaj ga niste raje počakali kje na samim in ga tam pošteno obdelali?"

Smehljaj, ki se je prisiljeno pokazal na aretovančevem obrazu je vendar le pomenil, da še vedno upa, da ga bode sodnik izpustil, ker drugače bi se vendar ne norčeval iz njega. Sodnik pa ni še dokončal z njim.

"Pravite, da ne morete dobiti dela? Hm! No jaz mislim, da vam lahko delo dobim."

"Se vam zahvaljujem, vaša čast. Delal bom trdo in si prizadeval, da ne pridem več na to pot. Bil sem vedno dober in marljiv delavec in tudi zanaprej obljubujem, da ostanem tak."

Sodnik zmigne s ustnicama, jih krepko stisne in plume po tleh tam v temen kot. Zakril je s plunkom momentalno zapreko; zabava, si je mislil je preizvrstna, da bi se mu skazila poleg tega pa je obložena le navaden delavec.

"Tam na dolnjem koncu mesta imamo velik kup kamenja; dela boš imel dovolj za 30 dni. Druga obravnava (Next case)!"

Na te sodnikove besede je postal aretovanec bolj živahen in se povsopel po koncu misleč, da dobi delo in kako bo z ženo zopet delil in otrokom prinašal razne stvari iz trga. Zdramil se je. Slišal je obsodbo: trideset dni kamen drobiti v prisilni delavnici. Sree se mu je skrčilo žalosti in debele solze so mu strkljale po umazanem licu in neobriti bradi. Ni jih obrisal. Zasmejal se je na ves glas, stisnil žuljavo pest in zaničevalno pogledal sodnika.

Sodnik to opazi, zarudi in zopet poblebdi ter ukaže sodnijskemu pisarju:

"Uknjižite obsodbo namesto trideset dni devetdeset. Jaz bom pokazal tem klatažem kako se imajo obnašati!"

Polica j potegne obsojenca za rokav, ga sune pred se in zopet perine skoz mrežasta vrata v tem nico od koder ga je pol ure kasneje odpeljal častni voz, s šestimi konji v Brideville, kamenje drobiti...

Nota.

Za vsebino oglasov v "Glas Slobode" ni odgovorno niti uredništvo niti upravništvo.

TA TEDEN

Cene vredne Vaše pozornosti

Če pomislite, da vse naše blago je čisto, sveže, modno in v vsakem oziru zanesljivo, bodete se gotovo zanimali za spodaj podane cene. Brez dvoma, da razumete naš "coupon sistem", in če ne, pridite, da Vam razložimo. **KUPONE DAJEMO S VSAKIM NABITKOM OD 5 CENTOV NAPREJ.**

MOŠKA MODNA PRAZNIČNA OBUČA (Shoe Department 2. floor) Neprecenljiva kvaliteta te obuče se vidi na prvi pogled — edino najboljše vrste usnje se rabi pri izdelovanju istih. Iste so najnovejšega kopita, s šnurcami, Biucher ali pa s gumbi. Usnje box calf, velour calf, ali pa patent usnje. Vsak par jamčen, dobite za .....

\$1.98

Obleke za dečke s kratkimi hlačami. Tu imate priložnost kupiti dobro obleko za mal denar. Ta vrsta oblek sestoji deloma iz ravno prežete naročnine pomladanskih oblek in deloma iz nepopolne zaloge boljše vrste oblek, za katere smo prej zahtevali po \$4.00. Velikost od 2-7 & 9 do 16 let. Cena obleki .....

\$2.79

ŽENSKES SVRHNE PRAZNIČNE KIKLJE iz celovolenega Panama sukna, s gubami (faldi) in okrašene s tremi svilnatimi trakovi ob robu. Črne barve, samo

\$4.98

Edina unijska prodajalna na jugo zapadni strani.

Zaprto vsako nedeljo celi dan.

Kadar prideš v prodajalno vpraša po zastopniku Frank Stonich

NOVE POMLADANSKE WAISTS. Sedaj je čas, da si nabavite blago po najnižji ceni za prihodnje leto. — Te so vse nove, in sveže — šite po najnovejši modi — nekatere s kratkimi rokavi in gumbi na hrbtu — druge zopet s dolgimi rokavi in gumbi od spredaj — bel lawn ali madras, — kakor tudi nove nitkaste črte in figure — velika izber, posebna vrednost, dobite to prodaj za

\$1.39

MOŠKI KLOBUKI, črni mehki, Fedora oblike, nov pomladanski efekt, s širokim svilnatim trakom, vse velikosti, v vrednosti do \$2.25 to prodaj za .....

\$1.69

Nikar ne pozabite, da to so edini predmeti katere Vam nudimo to prodaj. Tisoče in tisoče predmetov posebno za spomlad vam nudi ta prodaj. Toraj pridite in oglejte si našo zalogo pralnega in družega blaga.

Mr. Kolacek & Co.

559, 561, 563 and 565 BLUE ISLAND AVE.

V zalogi imam vsakovrstne domače in importirane likere, katere prodajam na debelo in drobno.

Zunanja naročila se spremejo.

M. Sikyta,

trgovec s raznimi domači mi vini in likerji.

582 S. Centre Ave.
Chicago, Ill.

Potrebuje premog, drva ali se mogočete želite seliti tedaj se zglasite pri

MARTIN-U LYMAN,
617 So. Center ave., Chicago, Ill.
Tel. št. Canal 915

Emil Bachman,
580 S. Centre Ave., Chicago.

Izdeluje društvene znake, gumb, zastave in druge potrebščine.

Slovenec in bratom Hrvatom v Chicagi naznanjam, da sem svojo gostilno opremil z modernim kegličem in tako svojim cc. gostom pripravil najboljše zabavišče.

Vsem bratskim društvam priporočam tudi moje dvorane za društvene seje, svatbe, zabavne večere itd. — veliko dvorano pa za narodne in ljudske veselice.

Cc. gostom so vedno na razpolago najboljše pijače, unijske smodke in prost prigrizek.

Potujoči rojaki vedno dobro došli! Priporočam se vsem v obilen poset.

Frank Mladič,

587 S. Centre Ave.

Chicago, Ill.

MED NAMA!

Ako hočeš imeti dobro fotografijo, pridi k meni.

Jaz se bavim s tem poslom že 25 let in moj delokrog se je med tem časom zelo razširil. To pove dovolj. Pridi k meni in bodi prepričan, da ti izdelam po zmerni ceni fino sliko v najbolji izdelovalnici fotografij, kar jih je na zapadni strani (West Side) mesta.

Wilre

Izkušen fotograf

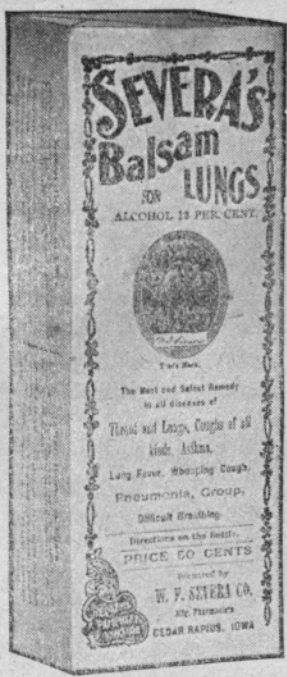
391-393 Blue Island Ave. vogal 14. Place. CHICAGO, ILL.

ESTABLISH 1883

PHONE CANAL 287

Severova Zdravila so jamčena po zvezni postavi o čistoti zdravil in živil. Ne jemljite podelkov!

Zoper vsak kašelj.

Da bi odstranili hitro kašelj vsake vrste bodisi suh, oslovski ali drugi -- posebno kašelj iste vrste, ki je posledek jetike, uživajte to izvrstno zdravilo

Severov Balzam za Pljuča.

Ne omagajte v boju proti kašlju, premagajte in odstranite ga predno on Vas premore.

"Zadnje jesen sem dobil kašelj pri delu v tovarni; nisem mogel delati nekaj dni. Ko sem pa porabil dve steklenici Vašega balzama za pljuča, sem bil ozdravljen in zdrav kakor poprej. Za to priporočam Vaša zdravila vsakemu v enakem slučaju, ker ga bodo gotovo ozdravila."

Ivan Antončič, Barberton, Ohio.

Severov Balzam za pljuča -- 25 in 50 centov steklenica

Ponesrečenje delavcev.

Vsakdo, ki dela z rokami se lahko ponesreši včasih ne glede kako pazi na se. Padec, poreznina ali kako drugače ponesrečenje lahko naredi rano ali kak drug mered. Vse take ponesreče lahko povzročijo veliko zamudo časa, ako se prec ne začne jih ozdravljati. Severovo Olje sv. Gotharda je v resnici prijatelj delavcev. Poskusite je! Cena 50 centov.

PRODAJA SE V VSEH LEKARNAH.

Spoštovan po ženi iz Maryland.

SEVEROV ŽIVLJENSKI BALZAM je ozdravil go. Karoline Novak nevarnega slučajja slabosti in nemogoče. Ga. Novak piše iz Earleigh Heights, Md., sledeče:

"Kupila sem Življenski balzam pri Baltimorskemu lekarniku in lahko izjavim, da mi je več pomagal kot katero drugo zdravilo. Tudi sem slišala o več drugih, katere je to zdravilo ozdravilo." Cena 75 centov.

Nedajte se goljufati ampak kupujte samo pristna zdravila in toje "Severova". Zdravilni nasvet brezplačno

W. F. SEVERA Co. CEDAR RAPIDS IOWA

Poštnim potom lahko vlagate denar.

Da zamoremo vslužiti tudi zunanjim vlagateljem uvedli smo da vloge sprejemamo poštanim potom. Vi lahko denar na vsaki pošti za naš vložite s pripombo naslova. Vloge sprejemamo od \$1.00 naprej.

Pišite po navodila na
SOUTH CHICAGO SAVINGS BANK

278—92nd Street

Chicago, Ill.

MOCNO BLAGO.

Najbrže, da ste videli že kako oznanilo in si predstavljali, kako po ceni se blago dobi. Ali se spominjate, kako slabo blago ste dobili in si sami sebi rekli: "Nikoli več tam ničesar ne kupim". Večina nas ima tako skušnjo, in če je vi niste imeli, štejte se srečnim. Mnogokrat vidite take predmete oznamovane in tako lepo popisane, da se vam priljubijo in si jih hočete nabaviti. Grete in si jih ogledate in najdete, da niso niti polovice one vrednosti ali kakovosti kakor opisano. To je glavni vzrok, da mi ne navajamo naših cen po oglasih. Nekatere prodajalne trde, da cena tega ali onega predmeta je za polovico znižana. Mi tega ne storimo, kajti vsakdo vé, da nekaj dobička moramo imeti, ker sicer ne bi mogli eksistirati. Naša trgovina obstoji vže 15 do 20 let in todokazuje, da zadovoljimo ljudstvo. Pridite k nam in si oglejte blago in ceno. V zalogi imamo najlepšo vrsto oblek, slamičnikov, klobukov, letne spodnje obleke itd.

Pridite in oglejte si naše vzorce za možke obleke.

J. J. DVORAK & Co.
UNION CLOTHIERS AND TAILORS.
598-600 BLUE ISLAND AVE.

NOVO SLOVENSKO GOSTILNO
JE OTVORIL

Frank Hudale

na

611 So. Centre Avenue
Chicago.

Slovenem in drugim bratom
Slovanom se toplo priporočam
za obilem obisk

S spoštovanjem
Frank Hudale

Dobra unijska gostilna, kjer se
dobi mrzel in gorak prigrizek.
POD VODSTVOM

Jos. J. Stastny,

na 650 Blue Island Ave., Chicago

Velika dvorana za društvene in
unijske seje, in druga dvorana za
koncerte ženitbe in domače zabave
TEL. 1023 CANAL

Kasparjeva držav- na banka.

623 Blue Island Ave. Chicago, Ill.

plačuje od vlog 1. jan. pa 30 jun.
in od 1. jul. pa do 30. dec. po 3
odstotke obresti.

Hranilni predal za \$3. na leto.

Pošilja se denar na vse dele
sveta in prodaja se tudi vozne
listke (šifkarte).

Denar se posojuje na posestva
in zavarovalne police.

ODGOVOR NA VPRAŠANJE.

Ely, Minn. 1 marca 08.

"Že okoli dva meseca čitam
Vaš list, da si nisem nanj naro-
čen. Dobim ga sedaj tu sedaj
tam in ljudje mi radi ž njim po-
strežejo, ker skoro v vsaki hiši se
dobi po en, dva, večsah še več iz-
tisov.

Vi pravite, da je kapital, če
prav razumem, vzrok vsemu zlu.
Kako pa naj delavstvo živi brez
kapitala ali kako naj kapital gre
naprej brez delavstva? Rad priz-
navam, da je veliko bogatašev
krivičnikov in da je denar vladar
sveta, vendar pa prosim, dokaži-
te mi, kako mora biti vlada pod
socijalizmom boljša. —

Ko mi dokažete potem sem pri-
pravljen takoj misliti resnejše in
stopiti v Vaše vrste.

S pozdravom.

F. F. P.

Odgovor.

Na vprašanje: "Kako naj gre
kapital naprej brez delavstva?"
se Vam lahko stavi drugo vpra-
šanje: "Kako naj človek živi
brez hrane in zraka?" Človeško
življenje je odvisno od hrane in
zraka. Brez tega človek ne more
živeti, umre in postane na tem
svetu ničla.

Ali se še mogoče spominjate o-
ne bajke iz ljudskih šol o Dam-
janu, kateri je vsako stvar tako
tudi jed, dotaknivi se iste spre-
menil v zlato, da bi moral kmalu
med kupi zlata poginiti, ako se
ga ne bi bil pravočasno sam bog
usmilil, mu odvzel moč spremin-
janja stvari v zlato in ga potem
kaznil, s tem, da so Damjanu ko-
zja ušesa narasla?

Vidite ista bi se zgodila tudi
s Damjani današnje dobe, ako bi
se delavstvo uprlo in ne dalo ka-
pitalistom družega kot zlato in
srebo. Zlato in srebo je samo ne-
kako sredstvo za menjavo raz-
ličnih stvari. Zlata in srebra se
ne moreš najesti niti napiti, to-
raj sta samo nekaka sredstva, ka-
teremu smo dali nekako vrednost
pri izmenjavi izdelkov.

Kapital sam na sebi je ničla.
Brez delavstva postal bi ničla,
ker ne bi imel nobene vrednosti.
Če ste vi trgovec in imate najlep-
šo zalogo blaga, koliko premožen-
ja mislite, da imate, če noče nih-
če vašega blaga kupiti? — Nič.
Koliko premoženja pa mislite, da
bi imeli kapitalisti če bi delav-
stva, katero izdeluje bogastvo in
premoženje, ne bilo. Nič.

Toraj kapital ne more iti na-
prej brez delavstva, ker kapital
je odvisen od delavstva, ravno
tako kakor je človeški obstoj od
hrane in zraka.

Kapital je bogastvo, katerega
uporabljajo kapitalisti in s kate-
rim potem prešajo dobiček iz de-
lavstva. Kapital je mati vsega
zla; če bi bil kapital nakupičeno
bogastvo, kar jih veliko veruje,
potem bi se ga ne imenovalo zlo.
Zločin kapitala pa sestoji v tem,
da lastniki kapitala zlorabijo ka-
pital.

Vsi kapitalisti niso zlobni lju-
dje; oni so ravno taki ljudje kot
mi vsi in vsega tega je kriv sis-
tem, pod katerim živimo, in ki
daje kapitalistom priložnost, da
zlorabljajo nakupičeno bogastvo,
da škodujejo družbi in ropajo de-
lavstvo, katero producira kapita-
l.

Naravno je, da kolikor bogatej-
ši je kedo, toliko zlobnejši je,
zato ga pa bogastvo, katerega ga
izprešava iz delavstva, napravi
brutalnega, neobčutljivega na-
pram delavcu, ki mu producira
imetje.

Poznam bogatina, sedaj večkrat-
nega milijonarja, ki je pred dob-
rimi 15letji, tako pravijo še sam
z obličem deske gladil, in ki je
sedaj prava zver in bi najraje z
bičem stal za delavcem in ga ople-
tal, da bi hitreje delal. Takrat
ko je bil še sam delavec je ljubil
delaveca in ga spoštoval in kakor
hitro se je povzdignil do samo-
stojnosti nasrkal se je pohlepnosti
po vedno večjem kupu zlata in
s tem prenehal je v njem vsa-
ko človekoljubje.

Sicer pa tu ni vprašanja o zlob-
nih, pridnih in delavnih ljudeh
pač pa je vprašanje, ali so stvari,
katere producira delavstvo njego-
ve — delavčeve in ako so, zakaj
jih potem ne poseduje, če ne di-
rektno pa indirektno v kaki obli-
ki bogastva enake vrednosti?!

Človeška družba (to pomenja
vse ljudi) je razdeljena v dva de-
la in sicer: Eden lastuje posest
in drugi rabi posest. Prav goto-
vo pa je, da smo vsi lastniki po-
sestva — mi vsi lastujemo nekaj,
recimo obleko, katere so takore-
koč osebna potreba. Mi vsi ra-
bimo to posest, vendar pa to ni
posest, za katero se socijalisti po-
ganjajo. Posest mlinov tovarn stro-
jev itd. kar večina ljudi potrebuje
za obstoj, za to posest se poteguje
socializem. Kaj nam mar zlato.

Kapitalisti danes lastujejo vso
zemljo, premogokope, rudnike,
tovarne, stroje, železnice itd. in
delavstvo jih rabi pod pogojem,
da izroči preostali, ogromni dobi-
ček kapitalistom, ki s tem, da so
lastniki ne rabijo sami delati. Ta
dobiček, ki ga delavstvo producira
vzamejo kapitalisti — delave-
cu ob koncu leta pa ostanejo praz-
ne, žuljave roke s strahom, da
mu še te stroj drugi dan ne odtr-
ga. Tako je in o tem ste se laho
prepričali sami, uprav sedaj v
času gospodarskega poloma. Na-
men socijalizma je, da dela na
to da vsaki posamezni delavec dobi
popolno vrednost vsega kar pro-
ducira. Za upeljavo tega pa je
v prvi vrsti neobhodno potreba
odprava današnjega krivičnega
sistema in ž njim odprava kapita-
listov. Ti naj gredo delat kakor
mi drugi in naj se žive od dela
svojih rok kot drugi delavci.

Mislimo, da smo Vam v krat-
kem dovolj povedali. Radi po-
manjkanje prostora v listu, Vas
opozarjamo, da si omislite kake
knjige ali brošure o socijalizmu,
katere Vam bodoje služile in Vas
podučile o namenu in delu socija-
lizma bolj natančno.

Sosebno Vam priporočamo knji-
go "Das Kapital", katero je spi-
sal Karel Marks in jo je za dobiti
pri Chas. H. Kerr Publ. Co., 264
E. Kinzie Str. Chicago, Ill.

NAŠ NAJHUJŠI TIRAN.

Mi še ne mislimo, da nas vlada
tiran v podobi nikoli sitega po-
željenja po preveliki meri in po
prenasitivi hrani. Mnogi nam
zagotavljajo, da so se temu po-
željenju vpirali s vsemi močmi,
vendar brezuspešno. Če je to
resnica, mi moramo poiskati stvar
ki bo napravila naš prebavni a-
parat tako močan, da bo s lahko-
to prenašal težko delo, ne da bi
se pri tem kaj poškodoval. Tako
zdravilo, to je tako okrepčilo, je
Trinerjevo ameriško zdravilo
grenko vino. Vzemite požirek is-
tega pred vsako jedjo, če tudi
se dobro počutite in opazil boš
ojačevalni učinek na svojem te-
lesu. Če vas tišči po obedu, ali
se brekja in počutite nepravilne
v želodcu ali v strani ali če ni-
mate dobrega ukusa in slasti do
jedi kedar se počutite lačni, ali
če je vaša prebava nepopolna, te-
daj rabite Trinerjevo ameriško
zdravilo grenko vino, ki Vas go-
tovo ozdravi.

Dobiva se v lekarnah in pri iz-
delovalcu Josipu Triner — 616 —
622 S. Ashland Ave., Chicago, Ill.

Odprto pismo Slovenem.

Spoštovani director Collins N.
Y. Med. Institute!

Vas pozdravljam in Vam naz-
nanjam, da nimam več zdravil
ter mi jih tudi ni treba. Jaz sem
Vam zelo hvaležna, ker sem moč-
no trpela bolečine, a sedaj jih
ne več, ker sem popolnoma ozdra-
vila. Priporočala bodem tudi
drugim Vaše modrost in izkuše-
nost. Bog naj Vam plača vse,
kar ste mi dobrega storili! —

Vaš še enkrat lepo pozdrav-
ljam in Vam ostajam vedno hval-
ježna. — Marija Rosenstein
Box 72 Frontier, Wyo.

Razred proti razredu: Rezultant.

Nikakor pa ne moremo reči, da bogatin ne pozna ali ima razrednega instinkta. Za to imamo veliko dokazov in vzgledov. Vzemimo na primer Andrew Carnegie Ta bogatin, ko je še prodajal časopise po ulicah kot "newsboy" je hlepel po denarju, premoženju, zlatu in ko si je nakupil bogastvo in zaklade premoženja postal je sem in tja milodaren; zidati je javne knjižnice, jih podpiral in zalagal in storil je še veliko drugih dobrih del.

Ni ga človeka, da me bi storil kaj dobrega za človečanstvo, seveda če ve, da s tem činom ne škoduje sam sebi in veliko je pa tudi takih požrtvovalnih mož, ki bi stavili svoje življenje v mevarnost za dobrobit človečanstva. Med temi krajnostmi leži vsa človeška narava.

Če imam polno možnjo zlata in če se potopljam in uvidim, da me ista vleče v dno in jo potem, da se rešim, radovoljno spustim to nikakor še ne pomenja, da sem postal bolj dobrodelne narave . . .

Industrijelna evolucija je tako napredovala, da je zopet prinesla krizo, katera nam je odprla oči, da vidimo absolutno potrebo pripraviti se za boj proti njenim učinkom. Število brezposelnih se množi dan za dnevom; milijoni delavcev, brez dela in jela, že tavaajo po ulicah in milijoni delavcev, ki še danes delajo in se čutijo srečne, da delajo, se bodo jutri ali pa pojuternem pridružili armadi brezposelnih.

Kako je farmar z zadovoljnimi očmi gledal, bujno klasje in napolnjene žitnice pred jednim letom dobro vedoč, da bo dobil dobro ceno za žito. In dobil je res dobro ceno — preteklo leto — ne bo pa dobil polovice prejšnje cene za svoje žito to leto. Dan veselja ne traja dolgo. Vsaka stvar pod današnjim sistemom ima mejo in vrhunec, in ko do teh točk pride, pade, pade s polomom in posledica je kriza.

Ob času blagostanja se malokateri delavec zmeni za Marksovo filozofično učenje in raznotrivanje ekonomije in po vsej pravici rečeno jih tudi ne morejo ali nočejo razumeti. Sedajna kriza pa je toliko dobrega storila, da delavstvo lahko in brez težav razume Marksa, da nekaj se mora ukreniti za odpomoč brezdelavnih in krize.

Milijoni brezposelnih delavcev pomenja milijon dolarjev zgube za kapitaliste.

Že sedaj vidimo, da se čuje narodno zahtevanje za narodno delovanje, da se ravno isto vrši sedaj kakor v onem velikem premogorskem štrajku, ko je narod zahteval, da predsednik intervenira.

To ni nobena razredna zahteva, pač pa je zahteva celega naroda, ker ves narod je pri zadet. Zahteva za poravnanje premogarskega štrajka ni nikakor bilo zahtevanje delavskega razreda, bilo je to narodno, splošno zahtevanje ker ljudstvo, brez kuriva je bilo v zadregi in neprilikah.

Kedar zahtevanje za narodno delovanje postane pritiskujoče in če predsednik ne imenuje Narodnega odbora, se bode vse eno odbor osnoval potem bodisi na ta ali oni način. Narodna zahteva, narodna želja mora pa imeti glasilo, v katerem izjavi in objavi to željo in zahtevo in tudi deluje na to, da se uresniči.

Ta želja in zahteva pa je v začetku krize nedoločna. To vidimo že sedaj. Vse kar se sedaj zahteva je, da se stori nekaj potem najbo že kar če, samo da se krizi odpomore.

Ta prvotna zahteva je takega indefinitivnega skoraj bi rekel popolnoma nič revolucionarnega značaja, da se ji pridružijo celo najbolj konservativni ljudje. Ta zahteva navadno obsega splošni ačrt za narodnada brezposelnim delo za nominalno plačo in kar je najbolj impozantno je dejstvo, da ista je tako milodoneča, da se temu gibanju pridružijo najbolj ve-

rski in dobrodelni ljudje društva in zavodi.

Kriza pa namesto, da bi odnehala, se še poostri in tem ljutejše kaže zob celemu narodu. Zahteva in želja naroda postane nujnejša, ostrejša in naposled zahtevajoča, revolucionarna; ker s dobrotami, prosjačenjem in raznimi načrti se ne da nič napraviti, prismole Narodni zahtevi dušek socializma kot edino odpomoč in rešitev narodnega življenja.

V začetku stvarij se splošno ne misli na socializem. Edino grozovita logika dogodkov, ki se kupičijo eden v drugem s bliskovito hitrostjo bo končno prisilila člane Revolucionarnega Narodnega Odbora sprevesti potrebo socializma. In akoprem oni uvidevajo potrebo socializma, jo bodo najbrž smatrali samo kot začasno odpomoč in mislili, da se bodo s časom razmere same poravnale in nas privedle zopet nazaj v one blažene čase kompeticije in privatnega lastovanja.

V tej krizi prišlo bo prav gotovo, da bo morala Chicago, Philadelphia, San Francisco, New York, New Orleans in druga mesta ustanoviti zopet "breadline". Treba bo dobiti pšenico iz Minesote, velike žitnice se bodo morale operirati, da se preloži žito iz ladij v tovrne vozove. Vanderbiltove železnice bo vzela in operirala vlada, kakor bi to storila v času vojne, da pripelje žito iz zapada na Atlantiško obrežje. Tako se bo zgodilo koncem krize, ko se bo uvidelo, da hraniti ljudi s mašinerijo produkcije pod privatnim nadzorstvom se ni posrečilo. Vlada bo prisiljena zajeti mašinerijo in ta prejem mašinerije smatral se bo kot začasen, kakor že prej rečeno in kakor se je to že zgodilo s železnicami ob času civilne vojske. Upati pa je, da v sedajnem času se to več ne bo zgodilo, ker kakor hitro dobi vlada mašinerijo v svoje roke, bo isto držala in storila prvi korak proti prejemu socializma.

Mislim pa, da mi ne bomo imeli socializma na krmilu tako dolgo dokler se delavski razred ne zaveda, da je razred, zavrnjen razred, in tako dolgo dokler kot rezultat te razredne zavednosti se ne bori kot razred za institucijo družbe, v kateri bi bili vsi enaki, vsi enakopravni in s katero se bi odstranil vsak razred in razredni čut.

Tudi ne vrjame, da bode delavski razred prej postal razredno-zaveden, dokler materijalni položaji, v teku ekonomične evolucije, ne ugladijo poti in pripravijo mesta za to razredno zavednost, da se razodene.

Kakor hitro bodo ubožni sprevideli, da sedajni kompetivni sistem pomenja konec družbi, bodo tudi bogatini to uvideli in isti bodo tudi uvideli, potrebo udati se neizogibnemu.

Učinek socializma bomo še le videli, kakor hitro postanemo sami družabno (socialno) zavedni o njegovi potrebi.

Ta socialna zavednost je rezultat razredne zavednosti od strani revnih, delujočih na in proti razredni zavednosti bogatincev. Neumno je zanikovati, da se razredna zavednost ne bo razvila s bogatinom ali revnim, in neumno bi bilo trditi, da si me bi ta dva razreda kot razreda nasprotovale in še bolj neumno bi bilo trditi, da ne bo rezultanta kot efekt srečanja teh dveh nasprotujočih si moči.

Rezultant je družabna zavednost, ki nas privede do spoznanja potrebe socializma.

Mi se moramo končno zanašati na socialno ali družabno zavednost, ampak ne še danes, ker je pre zgodaj, da se bi zanašali na to moč. Pred vsem je neobhodno potrebno, da se vsak razred zaveda svojega stališča in da se vrši definitiven boj med tema razredoma in potem še le smemo gledati po delujoči, resnični socialni zavednosti in se nanjo zamesti.

Med tem časom pa mora biti stališče socialista na strani delavskega razreda, čeprav isti gleda v bodočnost, ko ne bo razredov in me razrednega boja.

Razredni boj je sedaj potreben, da zgojimo ono razredno zavednost iz katere se rodi socialna zavednost, ki bo popeljala družbo v naročje socializma.

TA ELEGANTNA ura \$9.75
Predno kupite uru, izrežite ta oglaš in nam ga pošljite svašim naslovom in mi vam obratno pošljemo na ogled krasno uru in veržico C. O. D. \$3.75. Double Hunting case, lepo izrezana, s vijakom, ustrojena s lepim močnim kolesovjem in je ki drži dober čas. Z isto dobite dolgo Gold plated veržico za dame ali gospode. Če vam zdi enaka \$35.00 Gold filled uri garantirani 20 let plačate ekspres agentu \$3.75 in Vaša je. Naša 20 letna garancija s vsako uru. Veselj omenite, če želite moško ali žensko uru. Naslov: M. C. Farber Dept. 160-225 Dearborn Str., Chicago, Ill.

Rojakom priporočava svoj lepo urejeni—
Saloon

Vedno sveže pivo, fina vina in likerji. Postrežba točna.

**F. BLATNIK
A. PRESELNİK** lastnika
230 S. Union Ave., PUEBLO, Colorado

Edward Pauch

gostilničar

663 Blue Island Avenue
CHICAGO.

KOTAS BRATA

LASTNIKA GOSTILNE IN RESTAVRACIJE
na 535 Blue Island Ave., Chicago.

Priporočava svoje dvorane za shode, veselice itd. Vsako nedeljo popoldan izborni koncert. Vstopnina prosta. TEL. CANAL 2017

NAJEMNIK & VANA,
IZDELOVALCA

sodovice mineralne vode in drugih neopojnih pijač.
82-84 Fisk St, Tel. Canal 1405

Vsem onim ki nimajo barve, potem bodisi otrok dama ali gospodična in če hočejo dobiti lepo rudečo barvo in kri naj rabijo

E. Rimsov Maltoferochin

(maltovano železno vino) 6 buteljk za 6 dolarjev,

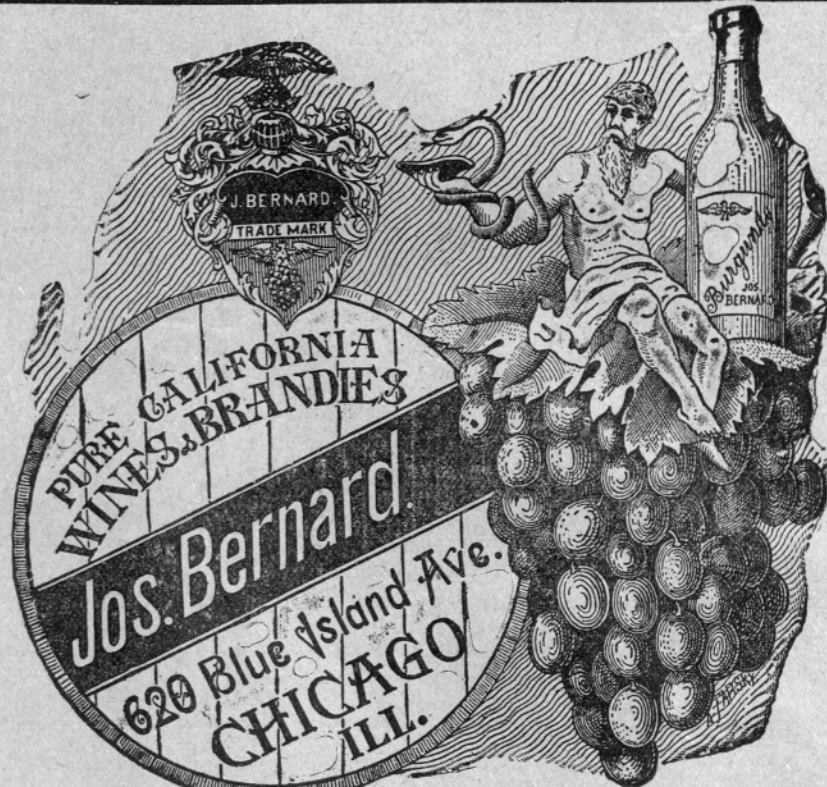
Če trpite na slabi prebavi in nimate teka do jedil poskusite

**EDWARD RIMSOVO GASTROPHAN in
EDWARD RIMSOVO KARLOVARSKO**

Pišite po cenike za ta maltovana grenka vina!
Trgovcem in krmarjem zelo znižane cene.

Ed, Rimsove želodečne kelera kapljice so najboljše zdravilo za kolero, koliko, želodečni krč. Cena steklenici 50c. Za dobiti po vseh lekarnah.

EDWARD RIMSA, lekarnar,
606 South Centre Avenue Chicago, Ill.

Edina vinarna, ki toči najboljše kalifornijska in importirana vina. Kdor pije naše vino, trdi, da še ni nikdar v svojem življenju pokesil boljšo kapljico. Vsi dobro došli!

KRITIČNI MOMENT.

Kadar kak član družine zboli, takrat mora biti odločitev hitra; razven v slučajih neprebavnosti, ali ne slasti do jedil, in da se počutite slabe, kar ne štejemo kritičnim momentom, in to tudi vemo.

Vsako najmanjšo hrano redno prebavijo, pomnožujejo kri, in odstranjujejo vsako nevarnost od telesa. Kadarkoli se vam torej preti, da

Trinerjevo zdravilno grenko vino,

je najpripravnejše zdravilo za take bolezni, s katerimi se hitro in zanesljivo ozdravi. Izvrtno učinkuje na želodečne živce in pospešuje aktivno vse organe, tako, da vsako najmanjšo hrano redno prebavijo, pomnožujejo kri, in odstranjujejo vsako nevarnost od telesa. Kadarkoli se vam torej pripeti, da

**nimate slasti do jedil,
se počutite utrujene,
imate teški glavobol,
nemorate mirno spati,
ali da ste blede je**

čas, da upotrebuje Trinerjevo zdravilno grenko vino, ker le ono edino spravi vse prebavljenje zopet v pravi red. Dela, kri čisto, obraz lep, telo močno in živo mižljenje.

RABITE GA V VSIH POTREBAH.

NA PRODAJ V LEKARNAH in PRI IZDELOVATELJU

Jože Triner

616 So. Ashland Ave.,

CHICAGO, ILLINOIS.

Trinerjeva Brinjevec in Slivovka so nepresegljive pijače.
Uprašajte trgovce po njih.